

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Περιβάλλοντος και Πολιτισμού

Τριπόδων 28, 105 58 Πλάκα, Αθήνα

Τηλ.: 210 3225 245, 210 3226 693 • Fax: 210 3225 240

e-mail: elet@ellinikietairia.gr • www.ellet.gr

Αθήνα, 20 Μαρτίου 2012

Προς
την γραμματεία του
Κεντρικού Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων

Αξιότιμοι κύριοι,

Παρακαλώ δεχθείτε το αίτημά μου να παραστώ στη συνεδρίαση του ΚΣΝΜ κατά την οποία θα συζητηθεί το θέμα της «Κιθάρας» στο Κτήμα Τατοΐου. Παρακαλώ ενημερώστε με εγκαίρως για την ημέρα και την ώρα της συνεδρίασης στα τηλ. 210 3236310 και 6974873387.

Με εκτίμηση,

Κώστας Μ. Σταματόπουλος

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Περιβάλλοντος και Πολιτισμού

Αθήνα, 18 Μαΐου 2010
Αρ. Πρωτ. 441/ΕΕ - 44/ΣΑΚ

Προς Κυρία Λίνα Μενδώνη
Γενική Γραμματέα ΥΠΠΟΤ
Υπουργείο Πολιτισμού
Μπουμπουλίνας 20-22
10682 Αθήνα

Αξιότιμη κυρία Γενική,

Η επιστολή αυτή αποτελεί συνέχεια της συζητήσεως που είχαμε στην Νικόπολη σχετικά με τις πρωτοβουλίες που προωθεί η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ για την διάσωση και την αξιοποίηση του Τατοΐου. Υπενθυμίζω την τριπλή μας πρόταση προς τον νομάρχη ανατολικής Αττικής, που εκδήλωσε την πρόθεσή του να ενισχύσει τις προσπάθειές μας.

1. Εκπόνηση μελέτης για την αποκατάσταση της δασικής διαδρομής προς την τεχνητή λίμνη «Κιθάρα» και πραγμάτωση μέρους αυτής (ήτοι: την αποκατάσταση μιας γέφυρας, καθώς και της λίμνης Κιθάρας),
- 2) τοποθέτηση σημάνσεως κατά μήκος δύο διαδρομών (μιας ιστορικής και μιας φυσιολατρικής), και
- 3) εκδηλώσεις διαρκείας μιας εβδομάδος στο Τατόι, το προσεχές φθινόπωρο, με στόχο την ενημέρωση και την κινητοποίηση της κοινής γνώμης.

Για την προώθηση των ανωτέρω, πραγματοποιήθηκε στις 11 Μαΐου συνάντηση στην έδρα του φορέως διαχείρισης δρυμού Πάρνηθας, στους Θρακομακεδόνες, στην οποία έλαβαν μέρος ο νομάρχης ανατολικής Αττικής, ο πρόεδρος του φορέως διαχείρισης, ο δασάρχης Πάρνηθας (με έναν βοηθό του), ο δήμαρχος Μενιδίου και η εκπρόσωπος του WWF στον φορέα. Από ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ μετείχαν τα μέλη του Δ.Σ. κ.κ. Αγγέλα Κομνηνού, Λυδία Καρρά και Κώστας Μ. Σταματόπουλος, ο διευθυντής κ. Επαμεινώνδας Ευεργέτης και το μέλος της κ. Κάρολος Μέρλιν, ειδικός για την σήμανση μονοπατιών. Η σύσκεψη κατέδειξε την κατ' αρχάς προθυμία όλων να προχωρήσουμε προς την πραγματοποίηση των κοινών στόχων μας.

Προτού όμως η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ δεσμευθεί οριστικά και προβεί σε ανάθεση προμελέτης στους κ.κ. Σταύρο Μαμαλούκο και Θωμά Δοξιάδη, θα θέλαμε να μας επιβεβαιώσετε εκείνο το οποίο μας είπατε στη Νικόπολη ότι όλα τα ανωτέρω τυγχάνουν της έγκρισης του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού των οποίων τη στήριξη θεωρούμε εκ των ων ουκ άνευ.

Θα θέλαμε τέλος να σας παρακαλέσουμε να θέσετε υπό την αιγίδα του ΥΠΠΟΤ τις ανωτέρω πρωτοβουλίες από κοινού με τη Νομαρχία Ανατολής Αττικής και τον Φορέα Διαχείρισης της Πάρνηθας.

Με τιμή

Γιάννης Μιχαήλ
Πρόεδρος

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Περιβάλλοντος και Πολιτισμού

Αθήνα, 31 Μαρτίου 2010
Αρ. Πρωτ. 326 /ΕΕ - 26 /ΣΑΚ

Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων Αττικής
Κλεψύδρας
Κλεψύδρας 1
105 55 Αθήνα

Εξαιρετικά Επείγον

Με το παρόν επείγον σημείωμα θα θέλαμε να σας εκφράσουμε την έντονη ανησυχία μας για την τύχη του ξύλινου εξοπλισμού του οινοποιείου στο Τατόι, ο οποίος, μετά την κατάρρευση τμήματος της στέγης του κτιρίου και αφαίρεσης του υπολοίπου της από συνεργείο του ΥΠΠΟΤ, παραμένει εντελώς ακάλυπτος και απολύτως εκτεθειμένος στην βροχή και το χιόνι. Πρόκειται για δύο σειρές μεγάλων ξύλινων βαρελιών με το σήμα του κτήματος, για ένα μεγάλο ξύλινο κάδο-πατητήρι, για ξύλινα καρότσια και άλλα εξαρτήματα μεταφοράς κ.ά.

Επείγει, όπως αντιλαμβάνεσθε, η μεταφορά όλων αυτών των σημαντικών στοιχείων σε ασφαλές και οπωσδήποτε στεγανό μέρος, έως ότου οι συνθήκες καταστήσουν εφικτή την αποκατάσταση του οινοποιείου. Βλέποντας κανείς έκθετο ολόκληρο τον αυθεντικό εξοπλισμό ενός οινοποιείου του 1880, αποκομίζει εικόνα όχι μόνον εγκατάλειψης, αλλά και αδιαφορίας και απονιάς.

Σε μικρή επίσης απόσταση, στην αυλή του εμφιαλωτηρίου, σκουριάζουν τρία αυτοκίνητα των ανακτόρων της εποχής 1960, τα οποία φυλάσσονταν στο εσωτερικό του οινοποιείου ανάμεσα στις σειρές των βαρελιών, και τα οποία πιθανώς να μπορούσαν να βρουν την θέση τους, μαζί με τα λοιπά οχήματα που βρίσκονται στο Τατόι, σε ένα μουσείο οχημάτων in situ, οποτεδήποτε αυτό συσταθεί.

Είναι περιττό να επαναλάβουμε πως η Ελληνική Εταιρεία είναι στην απόλυτη διάθεσή σας για οτιδήποτε αφορά το Τατόι.

Μετά τιμής

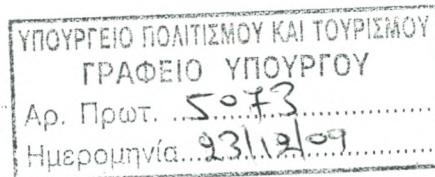
Γιάννης Μιχαήλ
Πρόεδρος

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Περιβάλλοντος και Πολιτισμού

Τριπόδων 28, 105 58 Πλάκα, Αθήνα
Τηλ.: 210 3225 245, 210 3226 693 • Fax: 210 3225 240
e-mail: elet@ellinikietairia.gr • www.ellet.gr

Κύριο
Παύλο Γερουλάνο
Υπουργό Πολιτισμού
Μπουμπουλίνας 20-22
106 82, Αθήνα

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Σε συνέχεια προηγούμενης επιστολής μας, με αριθμό πρωτοκόλλου 919/Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού-Γραφείο Υπουργού και ημερομηνία παραλαβής 23/10/2009, επανερχόμαστε προκειμένου να ζητήσουμε να μας ορίσετε μια ημερομηνία κατά την οποία θα μπορούσαμε να σας παρουσιάσουμε τις σκέψεις και προτάσεις μας ειδικά για το εγκαταλειμμένο κτήμα Τατοΐου.

Όπως ίσως γνωρίζετε, η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Περιβάλλοντος και Πολιτισμού έχει ασχοληθεί συστηματικά με το θέμα και χάρη στις ενέργειές μας καταφέραμε να κηρυχθεί στο σύνολό του διατηρητέο.

Κάθε μέρα που περνάει είναι εις βάρος της κληρονομιάς του Τατοΐου. Για αυτό το σκοπό, προγραμματίζουμε μια σειρά δράσεων, φιλικών προς το περιβάλλον, με στόχο την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης για τον πολύτιμο και άγνωστο αυτό θησαυρό που ανήκει πλέον σε όλους τους Έλληνες. Είμαστε δε σίγουροι ότι η ευαισθητοποίηση του κοινού θα βοηθήσει όλους τους συναρμόδιους φορείς ώστε να προχωρήσουν οι απαραίτητες ενέργειες για την προστασία και ανάδειξη του μοναδικού αυτού κτήματος.

Θα χαρείτε να μάθετε ότι μέσα από συζητήσεις που είχαμε με σημαντικούς εκπροσώπους από τον χώρο των ΜΜΕ διαπιστώσαμε το έντονο ενδιαφέρον τους να συμμετάσχουν στις δράσεις αυτές.

Πριν προχωρήσουμε, θα θέλαμε να συζητούμε το θέμα καθώς ελπίζουμε οι δράσεις αυτές να πραγματοποιηθούν υπό την αιγίδα του Υπουργείου σας.

Με ιδιαίτερη τιμή,

Γιάννης Μιχαήλ
Πρόεδρος
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Λυδία Καρρά
Ιδρύτρια
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Περιβάλλοντος & Πολιτισμού

Τριπόδων 28, 10558 Πλάκα, Αθήνα, [Τ] +30 210 3225 245, +30 210 3316 649, [F] +30 210 3225 240,
e-mail: elet@ellinikietairia.gr www.ellet.gr

Αθήνα, 17 Μαρτίου 2009
Αρ. Πρωτ. 357/ΕΕ -50/ΣΑΚ

Κύριο Θ. Δραβίλλα
Γενικό Γραμματέα Υπουργείου Πολιτισμού
Μπουμπουλίνας 20-22
10682 Αθήνα

Αξιότιμε Κύριε Γενικέ,

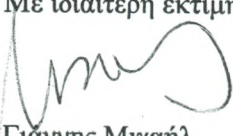
Με χαρά διαπιστώσαμε ότι στο Τατόι επιτέλους πραγματοποιούνται αξιοσημείωτα έργα και συγχαίρομε για τον τρόπο με τον οποίο αναπαλαιώνεται το κτίριο του Υπασπιστήριου (με την αφαίρεση των ακαλαίσθητων προσθηκών της Χούντας), και ολοκληρώνεται το Φυλάκιο της εσωτερικής πύλης. Τα έργα αυτά, μαζί με την τοποθέτηση στεγάστρου στο ξενοδοχείο και την επισκευή της στέγης του Ιπποστασίου, δείχνουν ότι κάτι αλλάζει προς το καλύτερο στο πολύπαθο πρώην βασιλικό κτήμα.

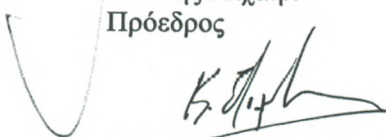
Παράλληλα όμως εκφράζουμε την ανησυχία μας σχετικά με την τύχη των παλαιότερων κτισμάτων τα οποία είτε απώλεσαν τη στέγη τους στη διάρκεια της περασμένης πενταετίας (π.χ. «η οικία Στούρμ» (δεκαετίας 1870) είτε η στέγη τους επαπειλείται με κατάρρευση (δυο πτέρυγες Εργατόσπιτων (δεκαετίας 1870), Βουτυροκομείο (1898) και ημιϋπαίθρια στοά Κτηρίου Τηλεπικοινωνιών). Το αποτέλεσμα θα είναι, σε μελλοντική αποκατάσταση τους, η ανεπανόρθωτη αλλοίωση της μορφής τους, λόγω της αντικατάστασης των παραδοσιακών κεραμιδιών με άλλα σύγχρονα βιομηχανικά.

Προηγούμενο προς αποφυγήν είναι η περίπτωση του Οινοποιείου (δεκαετία 1870), του οποίου η στέγη κατέπεσε τον περασμένο χειμώνα και το οποίο παραμένει εντελώς ανοιχτό με εκτεθειμένο στους ανέμους και τη βροχή τον μοναδικό και άρτιο μέχρι στιγμής ξύλινο εξοπλισμό του.

Φρονούμε, ότι ελλείψει ουσιαστικότερης αντιμετώπισης, λόγω των γνωστών οικονομικών δυσκολιών, θα έπρεπε να τοποθετηθούν, κατεπειγόντως, μεταλλικά στέγαστρα πάνω στα έξι προαναφερθέντα κτίρια, ώστε να αποτρέψει η πλήρης κατάρρευση τους, που θα αλλοίωνε ριζικά την όλη όψη του κτιριακού συγκροτήματος του Τατοΐου.

Με ιδιαίτερη εκτίμηση,

Γιάννης Μιχαήλ
Πρόεδρος

Κώστας Μ. Σταματόπουλος
Αντιπρόεδρος, Συγγραφέας του βιβλίου «Το χρονικό του Τατοΐου 1800-2003»

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Περιβάλλοντος & Πολιτισμού

Τριπόδων 28, 10558 Πλάκα, Αθήνα, [T] +30 210 3225 245, +30 210 3316 649, [F] +30 210 3225 240,
e-mail: elet@ellinikietairia.gr www.ellet.gr

Κοινοποίηση: Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Πάρνηθας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

για την Προστασία του Περιβάλλοντος
και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Τριπόδων 28, 105 58 Πλάκα, Αθήνα
Τηλ. 210 3225 245, Φαξ 210 3225 240
e-mail: elet@ellinikietairia.gr • www.ellinikietairia.gr

Αθήνα, 13 Ιουνίου 2007
Αρ. Πρωτ. 703 /Ε.Ε.

Κύριο
Γιώργο Βουλγαράκη
Υπουργό Πολιτισμού
Μπουμπουλίνας 20-22
106 82, Αθήνα

Αξιότιμε κ. Υπουργέ,

Το χθεσινό δελτίο ειδήσεων στην τηλεόραση ανακοίνωσε την πρόοδο των εργασιών των συνεργειών του ΥΠΠΟ στο Τατόι, καθώς και τις αποφάσεις σας για την τύχη των φορητών κειμηλίων που βρέθηκαν εκεί και που ανήκαν είτε στην βασιλική έπαυλη είτε σε άλλη βασιλική κατοικία της εποχής και συγκεντρώθηκαν στο Τατόι με κυβερνητική εντολή το 1975. Ως ο επί σχεδόν επταετία ερευνητής της ιστορίας του Τατοΐου έρευνας που επιτρέπει σήμερα στα στελέχη του ΥΠΠΟ να κινούνται με άνεση επί εξερευνηθέντος εδάφους- και ως αντιπρόεδρος της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ Προστασίας Περιβάλλοντος και Πολιτιστικής Κληρονομιάς που τόσα έχει προσφέρει στην υπόθεση της διάσωσης του Τατοΐου και της οποίας το σχετικό έργο- υποβολή φακέλου αποτυπώσεων κτιρίων του κτήματος, διαρκής ενημέρωση υπηρεσιών, εκπόνηση σχεδίου λειτουργικού σχεδιασμού, στοιχεία από τα οποία βλέπομε είτε να έχουν ενταχθεί στις επίσημα ανακοινούμενες προθέσεις του ΥΠΠΟ είτε και να πραγματοποιούνται - θα ήθελα να σας συγχαρώ και να πω ότι για πρώτη φορά έχω ένα αίσθημα σχετικής ασφάλειας για την μοίρα και το μέλλον του Τατοΐου.

Ιδιαίτερα με χαροποίησε η απόφαση σας να μη μετακινηθούν τα αντικείμενα από το κτήμα, ως επίσης να καταβληθεί προσπάθεια να αναπλασθούν ορισμένοι χώροι του εσωτερικού της β. επαύλεως όπως ακριβώς ήσαν.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να γνωρίζετε πως η β. έπαυλη υπέστη μία σοβαρή αλλοίωση που παραμόρφωσε τη νότια πρόσοψή της, ως αποτέλεσμα του εκσυγχρονισμού της στα έτη 1937-1939 και πως επισκευάστηκε πρόχειρα το 1947/48, μετά την λεηλασία που υπέστη στα Δεκεμβριανά. Φρονώ επομένως πως θα ήταν σωστό να προηγηθεί της όποιας προσπάθειας αποκατάστασης του κτιρίου, μία έρευνα ως προς τη δυνατότητα επιστροφής- τουλάχιστον εξωτερικώς- στην αρχική του μορφή, ώστε να αποδοθεί στο κοινό όχι τα ταλαιπωρημένο από φθηνές επεμβάσεις σημερινό κτίριο, αλλά η κομψή βικτωριανή έπαυλη του Γεωργίου του Α' που κτίστηκε την διετία 1884-1886.

Επίσης με την ευκαιρία αυτής της επιστολής θα ήθελα να στρέψω την προσοχή σας στην κρίσιμη κατάσταση στην οποία βρίσκονται ορισμένα κτίρια του κτήματος, και μάλιστα από τα παλαιότερα και τα πιο σημαντικά: αναφέρομαι στην οικία Στούρμ-έργο πιθανώς του Τσίλλερ, των ετών 1872-1874, στις δύο πτέρυγες των κατοικιών των μονίμων εργατών, που χρονολογούνται περί το 1875-1880 και διατηρούν ακόμη τα αυθεντικά τους κεραμίδια- στο βουτυροκομείο, κτίριο του 1896, στην κατοικία του αρχικηπουρού καθώς και στο οινοποιείο, στο οποίο έχουν ήδη γίνει εργασίες καθαρισμού της τοιχοποιίας του. Για τα κτίρια αυτά επείγει να ληφθεί μέριμνα-στήριξη, προστασία από το νερό της βροχής κτλ- ώστε να αποτραπεί η κατάρρευσή τους και για να μπορέσουν να διατηρήσουν, όταν με το καλό αποκατασταθούν, όσο το δυνατό περισσότερα αυθεντικά στοιχεία.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να επαναλάβω την επιθυμία τόσο εμού όσο και της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ να συμπαρασταθούμε έμπρακτα στο έργο του ΥΠΠΟ για την διάσωση του Τατοΐου, ει δυνατόν και δια της συμμετοχής στη σύνθεση του ειδικού φορέως που θα αναλάβει την αποκατάσταση και εν συνεχεία τη λειτουργία του.

Μετά τιμής

Κώστας Σταματόπουλος

Αντιπρόεδρος ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

για την Προστασία του Περιβάλλοντος
και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Τριποδων 28, 105 58 Πλάκα, Αθήνα
Τηλ. 210 3225 245, Φαξ 210 3225 240
e-mail: ellet@ellinikietairia.gr • www.ellinikietairia.gr

Κύριο
Γιώργο Βουλγαράκη
Υπουργό Πολιτισμού
Μπουμπουλίνας 20-22
106 82, Αθήνα

Αθήνα, 7 Νοεμβρίου 2006
Αρ. Πρωτ. 1432/Ε.Ε.

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Επισυνάπτομε αντίγραφο της επιστολής μας προς την εφημερίδα «Καθημερινή» την οποία συντάξαμε ως αντίδραση στο έγγραφο της 1.11.2006 με αρ. πρωτ. ΥΠΠΟΔΙΝΣΑΚ 92225 2587 της Γενικής Διεύθυνσης Αναστήλωσης Μουσείων και Τεχνικών Έργων προς εμάς το περιεχόμενο του οποίου μας εξέπληξε. Είχαν προηγηθεί οι επιστολές μας της 20ης και της 24ης Οκτωβρίου προς το ΥΠΠΟ που αφορούσαν το Τατόι.

Η αντιδημοκρατική συμπεριφορά και η επίδειξη αυταρχισμού εκ μέρους υπηρεσίας του ΥΠΠΟ που εκδηλώθηκε με την παράνομη απαγόρευση της διανομής στο Τατόι ουλλαδίου με τη δράση που προτεινόμαε για τη διάσωσή του δεν απέτρεψε την πραγματοποίηση της πρωτοβουλίας μας όχι στο εσωτερικό του κτήματος αλλά στις δύο εισόδους του. Διανεμίστηκαν περί τα 800 ουλλαδία και η υποδοχή του κόσμου υπήρξε άκρως ενθαρρυντική. Ταυτόχρονα πραγματοποιήθηκε σε ένα ακροατήριο περίπου 100 ατόμων η ξενάγηση από τον κύριο Κώστα Σταματόπουλο Αντιπροέδρο της Εταιρείας και συγγραφέα των δύο τόμων για την ιστορία του Τατοίου.

Κύριε Υπουργέ, θα θέλαμαε να σας προσκαλέσומε να ξεναγηθείτε από τον κύριο Σταματόπουλο στο Τατόι στην ημερομηνία που θα προσδιορίσετε, με τη βεβαιότητα ότι θα προσκομίσετε πληροφορίες χρήσιμες για τη λήψη ορθών αποφάσεων σχετικά με το κτήμα. Θα θέλαμαε επίσης να σας υπενθυμίσומε τις επιστολές μας της 28.2.2006 και της 20.10.2006 προς τον κύριο Χρήστο Ζαχόπουλο με τις οποίες ζητήσαμε συνάντηση μαζί σας. Μεταξύ άλλων να συζητήσומε για το Τατόι.

Το θεωρούμαε λυπηρό ότι δεν μπορέσατε μέχρι στιγμής να βρείτε το χρόνο για να μας ακούσετε ως αντιπροσώπους μιας από τις πιο σημαντικές οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που από το 1972 έχομαε δώσει πάμπολλες μάχες για τα μνημεία και τους παραδοσιακούς οικισμούς, με αξιόλογη δράση ακόμα και στην αναστήλωση μνημείων, κυρίως εκκλησιαστικών.

Είμαστε βέβαιοι ότι δεν έχετε προσωπικά καμία σχέση με την απαράδεκτη απάντηση μιας υπηρεσίας του Υπουργείου σας της 1ης Νοεμβρίου αλλά πιστεύομαε ότι τέτοιες συμπεριφορές θα εκλείψουν από την στιγμή που δώσετε έμπρακτα την απόδειξη ότι εκτιμάτε τη συνεργασία της κοινωνίας των πολιτών στο έργο του Υπουργείου σας.

Με εκτίμηση,

Κώστας Καρράς
Κώστας Καρράς
Πρόεδρος

Λούλα Κέρτσικου
Γενική Γραμματέας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

για την Προστασία του Περιβάλλοντος
και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Τριπόδων 28, 105 58 Πλάκα, Αθήνα

Τηλ. 210 3225 245, Φαξ 210 3225 240

e-mail: elet@ellinikietairia.gr • www.ellinikietairia.gr

Αθήνα, 28 Φεβρουαρίου 2006

Αρ. Πρωτ. 254./ ΕΕ

Κύριο Γιώργο Βουλγαράκη
Υπουργό Πολιτισμού
Μπουμπουλίνας 20-22
10682 Αθήνα

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ

Με ενδιαφέρον πληροφορηθήκαμε από τον Τύπο και το ΥΠΕΧΩΔΕ τις προθέσεις της Πολιτείας ως προς την τύχη του Τατοΐου και χαρήκαμε διαπιστώνοντας ότι κάποιες από τις προτάσεις ακολουθούν περικοπές του λειτουργικού σχεδιασμού του πρώην βασιλικού κτήματος, τον οποίον εξεπόνησε η αρμόδια επιτροπή της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ για την προστασία του Περιβάλλοντος και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, και τον οποίον κοινοποιήσαμε πριν από ένα έτος στον Τύπο και τα σχετικά με τη διαχείριση του Τατοΐου αρμόδια υπουργεία.

Όπως ίσως γνωρίζετε, είτε από τα δημοσιεύματα στον Τύπο είτε από τον σχετικό φάκελο στο Υπουργείο Πολιτισμού, το ενδιαφέρον της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ως προς την τύχη του κτήματος, ανέρχεται χρονικά στην επομένη του μεγάλου σεισμού του 1999, και εκδηλώθηκε αμέσως με τις εξής πρωτοβουλίες:

Α. Κατάθεση αιτήσεως στην 1^η Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων για τον χαρακτηρισμό του Τατοΐου ως διατηρητέου και επίσκεψη του χώρου με επιτροπή του ΥΠΠΟ.

Β. Εκπόνηση τεύχους με τις αρχιτεκτονικές αποτυπώσεις των περισσότερων κτηρίων του κτήματος, φωτογραφίες και επεξηγηματικά κείμενα.

Γ. Επιτυχής υποστήριξη της αιτήσεώς μας περί χαρακτηρισμού του Τατοΐου ενώπιον του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων, καθορισμός της προστατευμένης από το ΥΠΠΟ εκτάσεως (περί τα 20.000 στρέμματα) και διατύπωση της σχετικής υπουργικής αποφάσεως (2003).

Δ. Συνεχής όχληση των αρμοδίων υπηρεσιών μέσω επιστολών, μέσω του Τύπου και των ΜΜΕ για την ανάληψη επείγουσών εργασιών.

Ε. Εκπόνηση από τον συνεργάτη αρχιτέκτονα, μέλος της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ, κ. Ιάσωνα Καβαλλίνη, μελέτης ως προς την αξιολόγηση και την ιεράρχηση των εργασιών αποκαταστάσεως των κτηρίων.

Στ. Σύσταση ειδικής επιτροπής με αρχιτέκτονες, αρχιτέκτονες τοπίου, ιστορικούς, δασολόγους κ.λπ., με σκοπό την εκπόνηση πλήρους προτάσεως

λειτουργικού σχεδιασμού, την οποία παρουσιάσαμε ανακοινώσαμε στον Τύπο στις 8 Μαρτίου 2005, και την οποίας αντίγραφο επισυνάπτομε στον παρόντα φάκελο.

Ζ. Μελέτη και πρόταση δημιουργίας ευρύτερου νομικού πλαισίου μέσα στο οποίο θα μπορούσε να τεθεί το Τατόι.

Η τόσο έντονη, συνεχής και εις βάθος δραστηριοποίηση της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ υπέρ του Τατοΐου οφείλεται αφ' ενός στην αναγνώριση της μεγάλης ιστορικής και της μεγίστης περιβαλλοντικής σημασίας του και αφ' ετέρου στην προσωπική προσπάθεια του ιστορικού κυρίου Κώστα Σταματόπουλου, αντιπροέδρου της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ, συγγραφέως του δίτομου έργου *Το χρονικό του Τατοΐου 1800-2003*, που είναι καρπός εργασίας επτά περίπου ετών και στο οποίο οφείλομε ό,τι σχεδόν γνωρίζουμε για το πρώην βασιλικό κτήμα.

Η ύπαρξη επομένως στους κόλπους της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ειδημόνων περί το Τατόι και η πολυετής υπέρ της διατυπώσεως του συλλογική επιστημονική εργασία και πολύπλευρη συστηματική προσπάθεια, δικαιολογούν το αίτημα που σας απευθύνουμε με την παρούσα επιστολή κύριε Υπουργέ, να υποστηρίξετε την σύνδεση της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ κατά τρόπον οργανικό και επίσημο με την τύχη του Τατοΐου, και συνεπώς την ένταξη της στον Ειδικό Φορέα Διαχείρισης, την σύσταση του οποίου εξήγγειλε σε συνάρτηση με την προστασία της Πάρνηθας στην ανακοίνωση Τύπου της 16^{ης} Φεβρουαρίου 2006 το ΥΠΕΧΩΔΕ. Θα ήταν επίσης χρήσιμη για το έργο του ΥΠΠΟ στο Τατόι στο πλαίσιο του υπό σύσταση φορέως, τόσο από πλευράς οικονομίας χρόνου όσο και αποτελεσματικότητας, μία στενότερη στο μέλλον συνεργασία των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου σας με τα μέλη της σχετικής επιτροπής της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ, όσο και μία συνάντηση εμού, καθώς και του κυρίου Σταματόπουλου μαζί σας για μία εκτενέστερη παρουσίαση των προτάσεών μας.

Ευχόμενοι ευόδωση των προσπαθειών στο ΥΠΠΟ αναμένουμε κύριε Υπουργέ απάντηση εκ μέρους σας.

Με τιμή

Κώστας Καρράς

Κώστας Καρράς
Πρόεδρος

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Για την Προστασία του Περιβάλλοντος
και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Τριπόδων 28, 10558, Πλακά, Αθήνα
Τηλ. 210 3225245, 3226693 Φαξ: 210 3225240
www.ellinikietairia.gr

Αθήνα, 10 Ιουνίου 2005
Αρ. Πρωτ. ...806/ ΕΕ

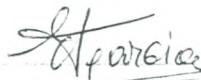
Κύριο Μ. Μιχαλίδη
Διεύθυνση Αναστήλωσης
Νεωτέρων και Σύγχρονων Έργων
Ερμού 17
10186 Αθήνα

Αγαπητέ κύριε Μιχαλίδη

Σας στέλνουμε αντίγραφο της αποτύπωσης κτηριακών εγκαταστάσεων του Κτήματος Τατοΐου του αρχιτέκτονα Ιάσωνα Καβαλλίνη που έγινε για λογαριασμό της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ για την Προστασία του περιβάλλοντος με στόχο την προστασία και ανάδειξη του κτήματος.

Για ο,τιδήποτε χρειαστείτε είμαστε στη διάθεσή σας.

Με εκτίμηση

Ειρήνη Γρατσία

Επιστημονική Γραμματέας
Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Για την Προστασία του Περιβάλλοντος
και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Τριπόδων 28, 10558, Πλάκα, Αθήνα
Τηλ. 210 3225245, 3226693 Φαξ. 210 3225240
www.ellinikietairia.gr

Αθήνα, 4 Απριλίου 2005

Αρ. Πρωτ: 462 / Ε.Ε.

Κύριο
Πέτρο Τατούλη
Υφυπουργό Πολιτισμού
Υπουργείο Πολιτισμού
Μπουμπουλίνας 20-22
10682 Αθήνα

ΘΕΜΑ: Προστασία Κτήματος Τατοίου

Αξιότιμε κ. Υφυπουργέ,

Ελάβαμε την από 21/3ου επιστολή σας για το Τατόι και σας ευχαριστούμε για την αναλυτική ενημέρωση σχετικά με το έργο και τις προθέσεις του ΥΠΠΟ για το Τατόι ως και για την αναγνώριση της συμβολής μας στην προσπάθειά σας. Η τύχη του Τατοίου απασχολεί και ανησυχεί την ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, στην πρωτοβουλία της οποίας οφείλεται, όπως γνωρίζετε, ο χαρακτηρισμός του ως διατηρητέου από το Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων, τον Σεπτέμβριο του 2003.

Επίσης διαπιστώνουμε την πρόθεση του ΥΠΠΟ να παρέμβει σωστικά στα ετοιμόρροπα κτήρια του πρώην βασιλικού κτήματος, όπως επίσης διαπιστώνουμε ότι η όλη προσπάθεια βρίσκεται ακόμη σε αρχικό στάδιο.

Τέλος, και πιο σημαντικό, παρατηρούμε ότι οι λίγες επεμβάσεις σε κτήρια αφορούν, πλην της βασιλικής επαύλεως και του μικρού φυλακίου της εσωτερικής πύλης, τον Αστυνομικό Σταθμό (έτος ανέγερσης 1930 περίπου) και το νέο βουστάσιο (έτος ανέγερσης: 1952), κτήρια τα οποία είναι από τα καλύτερα διατηρούμενα, την ώρα που άλλα, όπως το οινοποιείο, οι πέρυγκες των εργατόσπιτων, ή η λεγόμενη «οικία Στουρμ» και η «οικία Οικονόμου», οικοδομήματα των δεκαετιών 1870 και 1880, καταρρέουν και τείνουν να φθάσουν, από πλευράς αναστηλωτικής, σε σημείο μη αναστρέψιμο. Το ίδιο συμβαίνει με την μοναδική στην Ελλάδα υποδομή του κτήματος, τα λιθόστρωτα, τα στηθαία, που πλαισιώνουν τις δασικές οδούς, τις πέτρινες γέφυρες, τις μικρές τεχνητές λίμνες, τις τεχνητές σπηλιές. Σας συγχαίρομε για τις όποιες μέχρι τούδε πρωτοβουλίες του ΥΠΠΟ στον πολλαπλώς πολύτιμο χώρο του Τατοίου, αλλά είναι απόλυτα αναγκαίο να σας επιστήσουμε την προσοχή, στην ανάγκη κατεπείγουσας λήψης μέτρων, ώστε να προστατευθούν τα πλέον ετοιμόρροπα κτήρια – που συμβαίνει να είναι και τα πιο παλαιά και κατά την γνώμη μας, επίσης τα πιο αξιόλογα – από περαιτέρω καταστροφή που σε πολλές περιπτώσεις φθάνει στα όρια του πλήρους αφανισμού τους. Η στερήωση κάποιων τοίχων και η τοποθέτηση προχείρων μεταλλικών στεγάστρων είναι έργα που δεν απαιτούν μακροχρόνιες

μελέτες και μεγάλη δαπάνη και που στο μέλλον θα αποδειχθούν σωτήρια. Ίσως δε να μην γνωρίζετε ότι η Ελληνική Εταιρεία έχει κατά το παρελθόν συντάξει και υποβάλει στο ΥΠΠΟ (στην τότε Γενική Γραμματέα του κα Μενδώνη) έναν πλήρη κατάλογο συγκεκριμένων αμέσων επεμβάσεων, με γνώμονα την υφισταμένη κατάσταση και την ιστορική σημασία των κτηρίων του συγκροτήματος Τατοΐου.

Χωρίς αμφιβολία επίσης η δεύτερη αναστηλωτική φάση εξαρτάται από την μελλοντική χρήση εκάστου κτηρίου, όπως επίσης από την γενικότερη εικόνα που η Πολιτεία θα θελήσει να προσδώσει στον χώρο. Όπως γνωρίζετε η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ έχει ήδη εκπονήσει μία πλήρη δέσμη προτάσεων, τώρα δε επεξεργάζεται την πρόταση διαχείρισης του χώρου από θεσμικής πλευράς, προσαρμόζοντας στα ελληνικά δεδομένα τα από δεκαετίες με επιτυχία ισχύοντα για συναφείς περιπτώσεις στα δυτικοευρωπαϊκά κράτη.

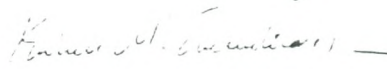
Ευχαριστώντας σας και πάλι για την επιστολή σας κ. Υφυπουργέ, θα θέλαμε, προς διευκόλυνση και επιτάχυνση των εργασιών αποκατάστασης του Τατοΐου, να προσφέρουμε στο ΥΠΠΟ τις υπηρεσίες και την συνεργασία της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ (πρόταση που απευθύνουμε στο ΥΠΠΟ και κατά το παρελθόν), μέλη της οποίας, όπως ο συνυπογράφων αντιπρόεδρος της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ και ιστορικός του Τατοΐου κ. Κώστας Μ. Σταματόπουλος και ο αρχιτέκτων κ. Ιάσων Καβαλλίνης είναι αδιαμφισβήτητα οι καλύτεροι μέχρι στιγμής γνώστες του χώρου και της ιστορίας του.

Θέλουμε να γνωρίζετε ότι όχι μόνο εσείς, που είσθε αρμόδιος, αλλά και εμείς υφιστάμεθα συνεχείς πιέσεις, με παροτρύνσεις π.χ. να περιωραχθεί το Τατοί. να μην επιτρέπεται το μότορ-κρόζ που δημιουργεί μεγάλες ζημιές και να επισκευασθούν (αλλά όχι να ασφαλοστρωθούν) τα μονοπάτια. Για όλα αυτά τα ζητήματα ζητούμε και πάλι, κύριε Υφυπουργέ, την ευκαιρία μιας συνάντησης μαζί σας.

• Μετά τιμής

Κώστας Καρράς

Κώστας Καρράς
Πρόεδρος

Κώστας Σταματόπουλος
Αντιπρόεδρος

ELLINIKI ETAIRIA
HELLENIC SOCIETY FOR THE PROTECTION OF THE ENVIRONMENT
AND THE CULTURAL HERITAGE

28, Tripodon Street, Plaka - Athens 105 58 Greece Tel. 32 25 245, 32 26 693 Fax: 32 25 245

Athens, 4th April 2005
Our Ref: 413 / E.E.

Dr. K. H. Kuhna
Vice President, Ambassador a.d.
International Business Development
64 Rodou str.
14524 Kifissia

Dear Mr. Kuhna,

Thank you for your letter of 14th March which was regrettably only received on the 23rd.

There is no doubt that your reaction to the article in "Kathimerini" was healthy. It was an instance of not fully accurate reporting, which we at once attempted to correct by sending a letter pointing out the misunderstandings that were likely to arise. Unfortunately, our letter was not printed whereas your letter confirms that we were right to be concerned!

First, we made clear at the press conference that we were opposed to the construction of any hotel, let alone "large hotel complexes". We spoke only of the building originally built as a hotel by George I in the nineteenth century which we suggested might be restored as a "hotel de charme". Equally, although there certainly need to be parking facilities if Tatoi itself is to be free of traffic, these need to be carefully landscaped and represent an important planning issue which needs to be examined with great care.

Second, not only do we agree that there should be tighter control "to prevent motor cars and in particular motor bikes from any ... cross activities" in the park, but we have brought this matter to the attention of all the appropriate authorities, in particular requesting that Tatoi be properly fenced and that entry should be controlled. Our most recent letter to the responsible Minister was dispatched only this week.

Third, we agree that the non-tarmac roads need repair. Where we believe your view not to reflect the true situation is when you suggested these measures are either "simpler" or that considerable financial investment is not required. In fact our architectural survey - photographs and plans are still on view at our offices - shows that many of the finest buildings, of the late nineteenth century, are in immediate danger of collapse.

We would be interested to discuss with you the possibility of an expedition to clear up waste of all kinds and would be happy if you were to contact Mr. Dimitri Dimopoulos, our Director, at the above fax number.

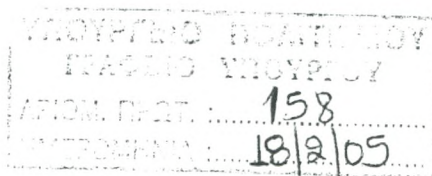
Sincerely yours,
Costa Carras
Costa Carras
President

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Για την Προστασία του Περιβάλλοντος
και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Τριπόδων 28, 10558, Πρώτη, Αθήνα
Τηλ. 210 3225243, 3226603 Φαξ: 210 3225240
www.ellinikietairia.gr

Αθήνα, Τρίτη 15 Ιανουαρίου 2005
Αρ. Πρωτ. 216./ΕΕ

Κύριο Κωνσταντίνο Καραμανλή
Πρωθυπουργό και Υπουργό Πολιτισμού
Υπουργείο Πολιτισμού
Μπουμπουλίνας 20-22
Αθήνα

Αξιότιμε κύριε Πρωθυπουργέ,

Γνωρίζετε ήδη από τις επιστολές μας, της 10^{ης} Μαρτίου 2004 και 22ας Δεκεμβρίου 2004, τις οποίες επισυνάπτουμε, το έμπρακτο ενδιαφέρον της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ για την Προστασία του Περιβάλλοντος και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς για την προστασία και την ανάδειξη του πρώην βασιλικού κτήματος «Τατόν», η σημασία του οποίου είναι μεγάλη για λόγους περιβαλλοντικούς και ιστορικούς.

Εφθασε πλέον η στιγμή να κοινοποιήσουμε τις προτάσεις μας για το μέλλον του κτήματος, οι οποίες θα παρουσιασθούν σε συνέντευξη Τύπου που θα πραγματοποιηθεί την Τρίτη 8 Μαρτίου 2005, στις 12:00, στο κτήριο της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.

Το βράδυ της ίδιας ημέρας θα λάβουν χώρα τα εγκαίνια της έκθεσης «Τατόν, Προστασία και Ανάδειξη, Το έργο και οι προτάσεις της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ», στην οποία παρουσιάζεται το έργο της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ για το κτήμα.

Η παρουσία σας στην τελετή αυτή, αξιότιμε κύριε Πρωθυπουργέ, θα ήταν για την ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ μεγάλη τιμή.

Με εκτίμηση

Κώστας Καρράς

Κώστας Καρράς

Πρόεδρος Ε.Ε.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Για την Προστασία του Περιβάλλοντος
και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Τριπόδων 28, 10558, Πλακά, Αθήνα
Τηλ. 210 3225245, 3226693 Φαξ. 210 3225240
www.ellinikietairia.gr

(είχε χαθεί η φωτοκopia)

Αθήνα, 22 Δεκεμβρίου 2004

Αρ. Πρωτ: 1541 / Ε.Ε.

Αξιότιμο Πρωθυπουργό της Ελλάδος
κύριο Κωνσταντίνο Καραμανλή
Μέγαρο Μαξίμου
Αθήνα

Αξιότιμε κύριε Πρωθυπουργέ,

Η Ελληνική Εταιρεία για την Προστασία του Περιβάλλοντος και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, ακριβώς για να καταδείξει την σημασία που αποδίδει, για λόγους περιβαλλοντικούς, ιστορικούς, όπως επίσης για λόγους εθνικής αξιοπρεπείας, στην διάσωση, αποκατάσταση και ανάδειξη του Τατοίου, περιέλαβε το θέμα του πρώην βασιλικού κτήματος, στην συγχαρητήρια προς εσάς επιστολή της, την επομένη των εκλογών. Στην ίδια επιστολή επίσης ζητήσαμε να μας δεχθείτε σε μία συνάντηση, ώστε να σας παρουσιάσουμε το έργο της Ελληνικής Εταιρείας και να σας αναπτύξουμε δια ζώσης τις θέσεις μας ως προς την τύχη του Τατοίου στο μέλλον. Έκτοτε δεν επανήλθαμε στο αίτημα αυτό, σεβόμενοι το υπερφορτωμένο σας πρόγραμμα, αρχικώς μεν λόγω των Ολυμπιακών Αγώνων και εν συνεχεία λόγω του ζητήματος της εντάξεως της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και της συζητήσεως του Προϋπολογισμού στην Βουλή.

Το ενδιαφέρον της Ελληνικής Εταιρείας για το Τατόι εκδηλώθηκε ήδη από την επομένη του καταστρεπτικού σεισμού του 1999, του οποίου το επίκεντρο απείχε λίγα μόνον χιλιόμετρα από το κτήμα. Διαπιστώνοντας πως δεν ήταν καν χαρακτηρισμένο ως διατηρητέο από το ΥΠΠΟ και εν συνεχεία πως οι υπηρεσίες του εν λόγω υπουργείου προέβαλαν την αδυναμία τους για άμεση ενέργεια, λόγω ελλείψεως πόρων και επαρκούς προσωπικού, η Ελληνική Εταιρεία, ανέλαβε να εκπονήσει έναν πλήρη φάκελο, φωτογραφιών και αρχιτεκτονικών αποτυπώσεων, με σκοπό να διευκολύνει το ΥΠΠΟ και να επιταχύνει τις διαδικασίες χαρακτηρισμού. Στον φάκελο αυτό, που κατετέθη στην Α' Εφορία Νεωτέρων Μνημείων, βασίσθηκε απολύτως, τρία περίπου χρόνια αργότερα, τον Σεπτέμβριο του 2003, ο χαρακτηρισμός του Τατοίου ως διατηρητέου από το Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων, ενώπιον του οποίου ανέπτυξε τις θέσεις της Ελληνικής Εταιρείας ο κ. Κώστας Σταματόπουλος υπό την ιδιότητα τόσο του γενικού γραμματέως της όσο και του ερευνητού και γνώστη της ιστορίας του Τατοίου.

Αλλ' ο χαρακτηρισμός δεν ήταν παρά ένα πρώτο βήμα. Το επόμενο είναι η ανεύρεση ενός νέου τρόπου λειτουργίας του κτήματος. Αντιλαμβανομένη μία κάποια αμηχανία εκ μέρους των κρατικών υπηρεσιών - δικαιολογημένη, καθώς η διαχείριση ενός τέτοιου χώρου δεν έχει στην Ελλάδα προηγούμενο - η Ελληνική Εταιρεία, προκειμένου να τις διευκολύνει, συνέληξε μία ομάδα επιστημόνων διαφόρων ειδικοτήτων που από κοινού εργάστηκαν στην εκπόνηση των γενικών γραμμών ενός λειτουργικού σχεδιασμού για το Τατόι, αποβλέποντας Α. στην ανάδειξή του κατά τρόπον συνεπή προς την ιστορία και την φυσιογνωμία του, και Β. στην

ανταποδοτικότητά του, στην επίτευξη δηλαδή μέσω του τρόπου της λειτουργίας του, και εντός το πολύ μιας δωδεκαετίας, της πλήρους οικονομικής αυτάρκειας και αυτοδυναμίας του. Η εν λόγω επιτροπή, ελθούσα σε επαφή με το English Heritage, φορέα που με επιτυχία διαχειρίζεται αντίστοιχα ιστορικά κτήματα στην Μ. Βρετανία, προσαρμόζει ήδη τα εκεί ισχύοντα στην ελληνική πραγματικότητα. Η επιτροπή θα ανακοινώσει τα κύρια σημεία της μέχρι τώρα εργασίας της σε συνέντευξη Τύπου, στις 25 Ιανουαρίου 2005. Ταυτόχρονα προωθεί την συνεργασία της με την Ακαδημία Αθηνών.

Αυτή την στιγμή δύο πράγματα είναι βέβαια. Πρώτον ότι το Τατόι, ως σύνολο φύσης και αρχιτεκτονικής, βρίσκεται πολύ κοντά σε σημείο μη αναστρέψιμο. Και δεύτερον ότι χωρίς την βούληση της Πολιτείας να προστατεύσει και να αποκαταστήσει το κτήμα, το Τατόι δεν μπορεί να σωθεί. Τα κτήριά του, εγκαταλελειμμένα από καιρό και έχοντα υποστεί πλείστες λεηλασίες καταρρέουν, το πευκοδάσος προσβεβλημένο από βαμβακίαση και άλλες ασθένειες, κινδυνεύει σύμφωνα με την γνώμη των ειδικών. Είναι πλέον ει βέβαιο ότι αν περάσει ένας ακόμη χρόνος, χωρίς κατεπείγουσα σωστική παρέμβαση, στήριξης και στεγανοποίησης των κτηρίων, καθώς και στοιχειώδους φροντίδας της χλωρίδας του κτήματος, που απαρτίζει το ωραιότερο δάσος και τον κύριο πνεύμονα του λεκανοπεδίου, οι καταστροφές θα είναι ανεπανόρθωτες και η όποια αποκατάσταση πραγματοποιηθεί στο μέλλον, θα είναι και πιο δαπανηρή και ολιγότερο αυθεντική και επομένως ποιοτικώς κατώτερη. Τίθεται επίσης το ζήτημα της τύχης των φορητών κειμηλίων και αντικειμένων, για τα οποία η Ελληνική Εταιρεία εν γένει φρονεί ότι πρέπει να παραμείνουν *in situ*... Είναι σαφές ότι το Τατόι χρειάζεται επείγοντως την φροντίδα της Πολιτείας, με άλλα λόγια ότι απαιτείται η δική σας παρέμβαση κ. Πρωθυπουργέ, η άμεση εκδήλωση του ενδιαφέροντός σας και η λήψη των αναγκαίων μέτρων ώστε να αρχίσει επί τέλους για το Τατόι η αντίστροφη μέτρηση.

Η Ελληνική Εταιρεία έχει ήδη εγγράφως θέσει στην διάθεση του ΥΠΠΟ, τόσο επί ημερών της προηγούμενης κυβερνήσεως, όσο και επί κυβερνήσεώς σας, τις υπηρεσίες των στελεχών της που γνωρίζουν το ζήτημα. Επειδή δε φρονούμε ότι προέχει οποιασδήποτε αποφάσεως εκ μέρους σας, η ορθή γνώση του χώρου, σας προτείνουμε μία ξενάγησή σας στο κτήμα από τον κ. Κ. Σταματόπουλο, αντιπρόεδρο της Ελληνική Εταιρεία – το δίτομο έργο του οποίου *Το Χρονικό του Τατοίου* πρόσφατα κυκλοφόρησε - ίσως μία Κυριακή, στην διάρκεια της οποίας τόσοσιν εκείνος, όσο και εγώ, καθώς και ορισμένα από τα μέλη της αρμόδιας επιτροπής, θα είχαμε την τιμή να σας παρουσιάσουμε το κτήμα και να σας καταστήσουμε κοινωνό των σχεδίων μας. Ει δ' άλλως, σε περίπτωση που δεν ευκαιρήσετε να πραγματοποιήσετε την ανωτέρω περιήγηση, επιτρέψτε μου να επαναλάβω το αίτημα που σας απηύθυνα την επομένη των εκλογών, να με δεχθείτε, μαζί με τον κ. Σταματόπουλο, σε μία κοινή συνάντηση, ώστε να σας αναπτύξουμε όχι μόνον γενικώς το όραμά μας για το Τατόι, αλλά και αναλυτικότερα κάποιους από τους κυρίους τρόπους με τους οποίους αυτό δύναται να πραγματοποιηθεί.

Ταυτόχρονα δε σας υποβάλλω κ. Πρωθυπουργέ, τόσοσιν προσωπικώς, όσο και εκ μέρους των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, θερμές ευχές για την εορτή των Χριστουγέννων και την Πρωτοχρονιά, καθώς και για την ευόδωση των προσπαθειών σας το 2005.

Με τιμή

Κώστας Καρράς

Κώστας Καρράς
Πρόεδρος

Κώστας Μ. Σταματόπουλος

Κώστας Σταματόπουλος
Αντιπρόεδρος

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Για την Προστασία του Περιβάλλοντος
και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Τριπόδων 28, 10558, Πλάκα, Αθήνα
Τηλ. 210 3225245, 3226693 Φαξ. 210 3225240
www.ellinikietairia.gr

Αθήνα, 10 Μαρτίου 2004

Αρ. Πρωτ: 256 / Ε.Ε.

Αξιότιμο Πρωθυπουργό της Ελλάδος
κ. Κωνσταντίνο Καραμανλή

Αξιότιμε κύριε Πρωθυπουργέ,

Η ανάληψη εκ μέρους σας του Υπουργείου Πολιτισμού χαροποιεί και εμπνέει τις μη κυβερνητικές οργανώσεις οι οποίες ασχολούνται με τον πολιτισμό και την πολιτιστική κληρονομιά. Σας συγχαίρομε θερμότατα και σας διαβεβαιώνουμε για την επιθυμία μας να στηρίξουμε το δύσκολο έργο σας.

Η Ελληνική Εταιρεία ιδρύθηκε το 1972. Σας επισυνάπτουμε το ένθετο «Επτά Ημέρες» της «Καθημερινής» (29/9/2002), από το οποίο εσείς και οι συνεργάτες σας μπορούν να αντλήσουν πληροφορίες για τη δράση μας.

Άμεσα μας απασχολούν δύο σημαντικότερα πολιτιστικά και περιβαλλοντικά θέματα, τα οποία φέρνουμε στην αντίληψή σας ως και επείγοντα και σοβαρά.

Ι ΤΟ ΚΤΗΜΑ ΤΑΤΟΪΟΥ

Γνωρίζετε ασφαλώς – καθ' ότι ο Τύπος και τα ΜΜΕ έδωσαν ευρύτατη έκταση στο ζήτημα – ότι επετεύχθη τον περασμένο Σεπτέμβριο ο χαρακτηρισμός ως διατηρητέου του κεντρικού τομέως του κτήματος (περί τα 22.000 στρέμματα δάσους εντός του οποίου βρίσκονται διεσπαρμένα περίπου σαράντα κτίσματα ποικίλης ιστορικής και αρχιτεκτονικής σημασίας) από το Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων, απόφαση που οφείλεται αφ' ενός στην επί τριετία και πλέον προσπάθεια της Ελληνικής Εταιρείας και αφ' ετέρου στην επί πενταετία εργασία του κυρίου Κώστα Σταματόπουλου συγγραφέας της ιστορίας του κτήματος, έργο που βρίσκεται πλέον υπό έκδοση.

Ο χαρακτηρισμός όμως δεν αποτελεί παρά την απαραίτητη προϋπόθεση για να πραγματοποιηθεί το έργο διάσωσης. Η Ελληνική Εταιρεία από την επαύριο ήδη του χαρακτηρισμού συγκρότησε μία ειδική επιτροπή, στην οποία ανέθεσε την εκπόνηση ενός λειτουργικού σχεδιασμού του κτήματος. Στην επιτροπή αυτή μετέχουν ιστορικοί, αρχιτέκτονες αναστηλωτές, αρχιτέκτονες τοπίου, καθώς και άτομα εξειδικευμένα στην προστασία διαφόρων τομέων του φυσικού περιβάλλοντος. Άλλοι επίσης μελετούν την οικονομική βιωσιμότητα του χώρου, σε συνδυασμό με την διαφύλαξη της περιβαλλοντικής του ισορροπίας. Δεδομένου ότι δεν διαθέτουμε στην Ελλάδα προηγούμενο ανάδειξης ενός ιστορικού χώρου αυτής της εκτάσεως, που επίσης αποτελεί ένα πνεύμονα ζωτικής σημασίας για την πόλη των Αθηνών, ήλθαμε ήδη σε επαφή και έχουμε προσκομίσει σημαντικό υλικό από το English Heritage, θεσμό που διαθέτει πολυετή πείρα επί του ζητήματος και έχει επίσης αποδειχθεί ικανότατος οικονομικός διαχειριστής. Ο νομικός σύμβουλος της επιτροπής έχει επιφορτισθεί με την προσαρμογή του επιτυχώς δοκιμασμένου αυτού βρετανικού προτύπου με την ελληνική θεσμική πραγματικότητα.

Ελπίζουμε ότι θα μας δώσετε εν καιρώ την ευκαιρία να παρουσιάσουμε τις προτάσεις μας και ότι θα δημιουργήσετε ένα ειδικό μικτό θεσμικό σχήμα για το Τατόι, στο οποίο να μετέχει και η Ελληνική Εταιρεία. Ένας από τους κύριους στόχους της μελέτης μας είναι το Τατόι να καταστεί στο πέρας μιας δεκαετίας / δωδεκαετίας οικονομικά απολύτως αύταρκες, με τη συνετή εκμετάλλευση των δυνατοτήτων

του, χωρίς να ζημιώσει το φυσικό περιβάλλον ούτε την ιστορική του φυσιογνωμία και αισθητική. Αυτό όμως που χρονικώς προέχει και το οποίο πρέπει άμεσα να αντιμετωπισθεί είναι α) ο καθορισμός του νομικού του καθεστώτος, ώστε να παύσει το σημερινό αναποτελεσματικό καθεστώς της πολυαρχίας, β) να ξεκινήσει η καταγραφή των φορητών αντικειμένων / εγγράφων (διαδικασία για την οποία έχομε επίσης προσφέρει στο ΥΠ.ΠΟ. τη συμμετοχή μας) και γ) να πραγματοποιηθούν κατεπείγουσες σωστικές επεμβάσεις σε ορισμένα από τα κτίρια, ώστε να αποφευχθεί η άμεση κατάρρευσή τους και το Κράτος να έχει προλάβει να δείξει απτά την φροντίδα του εν όψει της αναπόφευκτα αθρόας προσελεύσεως στο Τατόι ξένων επισκεπτών κατά την διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων. Σε ό,τι αφορά τα δύο τελευταία σημεία, έχει ήδη ληφθεί σχετική απόφαση από το Κ.Σ.Ν.Μ. και την προηγούμενη διοίκηση του ΥΠ.ΠΟ.

II ΛΟΦΟΣ ΦΙΛΟΠΑΠΠΟΥ

Όπως γνωρίζετε, η μέχρι πρότινος εμφάνιση του Λόφου του Φιλοπάππου ήταν αποτέλεσμα του έργου του Δημήτρη Πικιώνη, που είχε τύχει της αποφασιστικής στηρίξεως του τότε Πρωθυπουργού, αιμνήστου Κων/νου Καραμανλή, καθώς και εκείνης του Δήμου Αθηναίων. Πρόσφατα και χωρίς να προηγηθεί διάλογος με τους περιοίκους ή την ευρύτερη κοινή γνώμη της Αθήνας, σχεδιάστηκαν από το ΥΠ.ΠΟ. έργα που προσβάλλουν σοβαρά έναν από τους ελάχιστους ιστορικούς περιπάτους των Αθηνών. Αναφερόμεθα κυρίως στην περίφραξη του Λόφου, στη δημιουργία ενός υπαίθριου μουσείου γλυπτικής με βαριές κατασκευές, και στην διάνοιξη δρόμων προσπελάσιμων στα αυτοκίνητα.

Η Ελληνική Εταιρεία διοργάνωσε δύο δημόσιες συζητήσεις, στις οποίες παρουσιάστηκαν ενδελεχώς όλες οι απόψεις σχετικά με τα έργα, με αποτέλεσμα να διαμορφώσομε ολοκληρωμένη άποψη για τις επιπτώσεις που θα έχουν τα έργα αυτά.

Με την επιστολή αυτή θα θέλαμε να σας επιστήσουμε την προσοχή σας α) στη βαρεία επέμβαση που αποτελεί η συγκεκριμένη μορφή του υπαίθριου μουσείου γλυπτικής, β) στην ανάγκη να μην περιφραχθεί ο Λόφος (εκτός από τα σημεία όπου βρίσκονται αρχαιότητες) γ) στην ανάγκη για ήπιες αναδείξεις των μονοπατιών. Ζητάμε την παρέμβασή σας ώστε να αποφευχθεί η αλλοίωση μιας περιοχής με μεγάλη φυσική και αρχαιολογική σημασία, να διατηρηθεί και να εξασφαλισθεί η παραδοσιακή λειτουργία της ως ελεύθερου χώρου περιπάτου, και με αυτόν τον τρόπο να προστατευθεί η φιλοσοφία του έργου του Πικιώνη, που αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα αισθητικά επιτεύγματα της δεκαετίας του 1955-1965. Ο ίδιος ο Δημήτριος Πικιώνης είχε εκφράσει την επιθυμία να διατηρηθεί ο λόφος ανοιχτός ως χώρος πρασίνου – και σίγουρα θα αντιδρούσε όσο και εμείς στην ιδέα να περιφραχθεί ο χώρος και στην πιθανότητα να επιβληθεί εισιτήριο εισόδου, κάτι που μόλις έγινε δυνατό τις παραμονές των εκλογών (Υ.Α. 88/Β/23/1/2004) σε συνδυασμό με το έγγραφο αρ. ΥΠ.ΠΟ./ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Φ01/11011/799/18.2.04.

Για την πληρέστερη ενημέρωσή σας, επισυνάπτομε στην παρούσα επιστολή την για το Τατόι και τον Λόφο του Φιλοπάππου σχετική αλληλογραφία μας προς το ΥΠ.ΠΟ., επαναλαμβάνοντας την θέλησή μας να συμπαρασταθούμε στη δεδηλωμένη σας πρόθεση για πολιτιστική αναβάθμιση της χώρας.

Με τιμή

Κώστας Καρράς

Κώστας Καρράς
Πρόεδρος

Κώστας Σταματόπουλος –
Κώστας Σταματόπουλος
Γεν. Γραμματέας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Για την Προστασία του Περιβάλλοντος
και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Τριπόδων 28, 10558, Πλακα, Αθήνα
Τηλ. 210 3225245, 3226693 Φαξ. 210 3225240
www.ellinikietairia.gr

Αθήνα, 25 Φεβρουαρίου 2004

Αρ. Πρωτ: 199 / Ε.Ε.

Κυρία
Λίνα Μενδώνη
Γενική Γραμματέα ΥΠ.ΠΟ.
Μπουμπουλίνας 20
10682 Αθήνα

Αγαπητή κυρία Γενικέ,

Με χαρά πληροφορηθήκαμε από τον ημερήσιο τύπο ότι το Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων, έλαβε την απόφαση να πραγματοποιηθούν στο Τατόι ορισμένες άμεσες εργασίες στερέωσης και στεγανοποίησης των πιο ετοιμορρόπων κτιρίων, κατάλογο των οποίων σας είχαμε αποστείλει προς διευκόλυνση των υπηρεσιών σας, συνοδευμένο από συγκεκριμένες υποδείξεις περί το ποιες ενέργειες κρίθηκαν ως οι πιο επείγουσες εκ μέρους των συνεργατών μας που γνωρίζουν καλά την κτιριακή υποδομή του κτήματος.

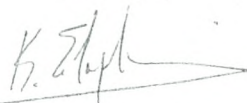
Η δεύτερη όμως απόφαση του Κ.Σ.Ν.Μ., σύμφωνα με την οποία τα κειμήλια και τα έργα τέχνης που βρίσκονται στο Τατόι θα διασπαρούν σε μουσεία και πινακοθήκες, βρίσκει την Ελληνική Εταιρεία απολύτως αντίθετη, αν βέβαια αυτή αποδόθηκε πιστά από τον τύπο και τα Μ.Μ.Ε. Η απόφαση αυτή που επί πλέον ελήφθη προτού διεξαχθεί η καταγραφή, είναι σε τέτοιο βαθμό απαράδεκτη ώστε δεν χρειάζεται να επιχειρηματολογήσουμε εναντίον της. Εκτός και αν αφορά αποκλειστικώς στα αντικείμενα που συγκεντρώθηκαν στο Τατόι από τα κρατικά ανάκτορα (Ηρώδου του Αττικού, Ψυχικού, καστέλλο Ροδοδάφνης), μετά το 1973, για να φυλαχτούν εκεί ως τμήμα της ιδιωτικής περιουσίας της πρώην βασιλικής οικογενείας και βρίσκονται συγκεντρωμένα κυρίως στο σφραγισμένο παλαιό βουστάσιο του κτήματος. Αλλά δεδομένου ότι από το Τατόι έχουν ήδη απομακρυνθεί αρκετά φορητά κειμήλια, άλλα μεν νομίμως, προ δεκαετίας, από τους πρώην ιδιοκτήτες τους, και άλλα ως αποτέλεσμα διαρρήξεων και κλοπών, θα ήταν κρίνουμε ορθό, με οδηγό τον λεπτομερή ανά δωμάτιο κατάλογο της απογραφής του 1973 (που και αυτός δεν αποδίδει πλήρως την προ του 1967 κατάσταση), να επιλεγούν από το σύνολο των φορητών αντικειμένων που βρίσκονται στο βουστάσιο και τις αποθήκες, συγγενή προς τα ελλείποντα αντικείμενα, ώστε να συμπληρωθούν κατά το δυνατόν τα κενά.

Σε ένα δεύτερο χρόνο θα πρέπει να επιχειρηθεί από τους υπευθύνους ο εντοπισμός στην αγορά καθώς και στον κόσμο των συλλεκτών των αντικειμένων που ανήκαν στην έπαυλη και το διευθυντήριο και η επανάκτηση και η επιστροφή τους, ώστε κάποιοι τουλάχιστον εσωτερικοί χώροι να ανακτήσουν την ιστορική

αυθεντικότητά τους, όπως αυτό συμβαίνει σε παρόμοιες περιπτώσεις σε όλες τις ευρωπαϊκές και μη χώρες του κόσμου. Ενδιαφέρον επίσης θα ήταν και συνεπές προς το πνεύμα της διατήρησης του χώρου, το να επιχειρηθεί, η συγκέντρωση πληροφοριών για την ιστορία των αντικειμένων αυτών, για το πότε δηλαδή και κάτω από ποιες περιστάσεις βρέθηκαν στα τότε ανάκτορα και το ποια ήταν η αρχική τους θέση. Για τις τελευταίες αυτές λεπτομέρειες αναγκαία είναι η προσφυγή στην μνήμη εκείνων των επιζώντων που γνώριζαν το κτήμα πριν από το 1967.

Παραμένω κυρία Γενική, καθώς και η Ελληνική Εταιρεία στην απόλυτη διάθεση του ΥΠ.ΠΟ. εις ό,τι αφορά την διάσωση του Τατοίου.

Με τιμή

Κώστας Σταματόπουλος
Γεν. Γραμματέας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Για την Προστασία του Περιβάλλοντος
και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Τριπόδων 28, 10558, Πλακα, Αθήνα
Τηλ. 210 3225245, 3226693 Φαξ. 210 3225240
www.ellinikietairia.gr

Γραμματεία Κεντρικού Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων
Υπουργείο Πολιτισμού
Πλατεία Καρύτση 10
Αθήνα

Αθήνα, 9 Φεβρουαρίου 2004
Αριθ. Πρωτ. 132. / Ε.Ε.

Αγαπητή κυρία Μουστακίδη,

Σας παρακαλούμε όπως μας χορηγήσετε αντίγραφα των πλήρων πρακτικών από τις συνεδριάσεις του Κεντρικού Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων που αφορούν τα κτήρια του πρώην βασιλικού κτήματος Τατοΐου (συνεδρίαση 5^{ης} Φεβρουαρίου 2004), το 7^ο Δημοτικό Σχολείο Βύρωνα (συνεδρίαση 5^{ης} Φεβρουαρίου 2004) και το βιομηχανικό κτήριο «Εσπερος» στη Νέα Φιλαδέλφεια (συνεδρίαση 5^{ης} Φεβρουαρίου 2004).

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για τη συνεργασία.

Με εκτίμηση

Ειρήνη Γρατσία

Επιστημονική Γραμματέας
Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς της ΕΕ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Για την Προστασία του Περιβάλλοντος
και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Τριπόδων 28, 10558, Πλάκα, Αθήνα
Τηλ. 210 3225245, 3226693 Φαξ. 210 3225240
www.ellinikietairia.gr

Αθήνα, 7 Ιανουαρίου 2004
Αρ. Πρωτ: 5 / Ε.Ε.

Κυρία
Λίνα Μενδώνη
Γενική Γραμματέα ΥΠ.ΠΟ
Μπουμπουλίνας 20
10682 Αθήνα

Αγαπητή κυρία Γενική,

Επισκέπτες του Τατοίου επιβεβαίωσαν την είδηση που μετέδωσε πρόσφατο δημοσίευμα αθηναϊκής εφημερίδας ότι στον ελαιώνα μπροστά στο κτίριο του αστυνομικού σταθμού, καθώς και στον χώρο μπροστά στην βασιλική έπαυλη εκτελούνται ήδη εργασίες εγκαταστάσεως παιδικής χαράς! Επειδή η ανωτέρω ενέργεια έρχεται σε αντίθεση όχι μόνον με την απόφαση διατήρησης του χώρου, αλλά και με την σοβαρότητα με την οποία το ΥΠΠΟ, από τον Σεπτέμβριο και μετά, επέδειξε εις ό,τι αφορά την προστασία του Τατοίου, είμαι βέβαιος ότι δεν μπορεί να προέρχεται από μία από τις υπηρεσίες του. Για τον λόγο αυτόν η Ελληνική Εταιρεία, ανήσυχη μήπως τα πράγματα και στο Τατόι, ακολουθήσουν την συνήθη ροπή προς την ισοπέδωση και την ευτέλεια, σας καλεί κυρία Γενική να επέμβετε άμεσα και να θέσετε οριστικό τέρμα σε παρόμοιες ενέργειες, που προδίδουν, αν μη τι άλλο, απίστευτο επαρχιωτισμό, βιασύνη, προχειρότητα και πλήρη απουσία γνώσης και ευαισθησίας περί τα πράγματα. Το αν πρέπει να γίνουν στο Τατόι παιδικές χαρές και σε πιο ακριβώς σημείο, αυτό θα το κρίνουν μελετητές και ειδικοί, μετά από έρευνα και μελέτη, η οποία προϋποθέτει και απαιτεί λεπτομερή γνώση της ιστορίας του τόπου και ορθή αντίληψη της φυσιογνωμίας του κτήματος, γνώση περί το τι συμβαίνει στο εξωτερικό σε αντίστοιχες περιπτώσεις και βέβαια χρόνο για να πραγματοποιηθεί.

Αν επί τέλους υπάρχουν διαθέσιμα χρήματα, ας διατεθούν σε έργα ενίσχυσης και στερέωσης κλονισμένων τοίχων, στεγανοποίησης και συντήρησης ετοιμορρόπων και διατρήτων στεγών, αντικαταστάσεως των γηρασμένων ή αρρώστων δένδρων, καθώς και την αποτελεσματικότερη φύλαξη και τον ευπρεπισμό του χώρου των τάφων, ενέργειες που επιβάλλονται να γίνουν άμεσα εν όψει των Ολυμπιακών.

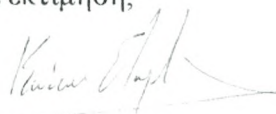
Εις ό,τι αφορά την διαδικασία της καταγραφής των φορητών κειμηλίων για την οποία η Ελληνική Εταιρεία σας έχει ήδη προτείνει την συνδρομή της, το μόνο στο οποίο θέλουμε να σας επιστήσουμε προκαταρκτικώς την προσοχή είναι η ανάγκη της φωτογράφισης των αντικειμένων στο σημείο όπου βρίσκονται, προτού δηλαδή μετακινηθούν για την καταγραφή, καθώς και η λεπτομερής φωτογράφιση όλων των δωματίων, της βασιλικής τουλάχιστον επαύλεως, του υπασπιστηρίου και του διευθυντηρίου (καθώς και του νέου βουστασίου, αν πρόκειται να γίνουν σε αυτό

μεταβολές προκειμένου να πραγματοποιηθεί εκεί η καταγραφή των φορητών αντικειμένων). Οι φωτογραφίες αυτές θα αποτελούν βασικές ιστορικές μαρτυρίες που θα φανούν χρήσιμες στο μέλλον στους ιστορικούς που θα θελήσουν να ξαναασχοληθούν με το Τατόι.

Περαίνοντας σας αποστέλλω έναν πίνακα των κτιρίων του Τατοίου - μεταξύ των οποίων σημειώνονται με κόκκινο χρώμα τα κτίρια που χρήζουν άμεσης σωστικής επέμβασης - τον οποίο εκπόνησε ο συνεργάτης της Ελληνικής Εταιρείας για τα αρχιτεκτονικά ζητήματα του Τατοίου κ. Ιάσων Καβαλλίνης.

Δεχθείτε επίσης κα Γενική τις θερμές ευχές για προσωπική υγεία και επιτυχία στο πολύπλευρο έργο σας.

Με εκτίμηση,

Κώστας Σταματόπουλος
Γεν. Γραμματέας Ε.Ε.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Τριπόδων 28 Αθήνα 105 58 Τηλ.: 210-322.5245, 210-322.6693 - Fax: 210-322.5240
e-mail: elet@ellinikietairia.gr - www.ellinikietairia.gr

Τατόι

Αθήνα, 5 Νοεμβρίου 2003

Αρ. Πρωτ: 1460 / Ε.Ε.

Κυρία
Λίνα Μενδώνη
Γενική Γραμματέα του ΥΠΠΟ
Μπουμπουλίνας 20
10682 Αθήνα

Αγαπητή κυρία Μενδώνη,

Η παρούσα επιστολή αποτελεί την συνέχεια της ενημερώσεως προς εσάς και προς τα αρμόδια στελέχη του ΥΠΠΟ κατά την συζήτηση που προηγήθηκε του χαρακτηρισμού του πρώην βασιλικού κτήματος Τατόϊ από τα μέλη του Κεντρικού Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων στις 11 Σεπτεμβρίου τρέχοντος έτους. Σκοπό δε έχει αφ' ενός την ενημέρωση του Υπουργείου για την κατάσταση στο κτήμα δύο μήνες μετά τον χαρακτηρισμό του Τατοΐου ως χώρου ιστορικού και διατηρητέου και αφ' ετέρου την πληροφόρησή σας για τις ενέργειες που έχει ήδη μεθοδεύσει η Ελληνική Εταιρεία σχετικά με την διάσωση και την επαναλειτουργία του κτήματος.

Δεδομένου ότι η φθορά στα κτίρια είναι ραγδαία η Ελληνική Εταιρεία, χωρίς να παραγνωρίζει τις δυσκολίες που προκαλεί το αίτημά της, ποιεί έκκληση προς τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΠΟ για την λήψη άμεσων μέτρων στερέωσης και πρόχειρης στεγανοποίησης ορισμένων κτιρίων – από τα παλαιότερα και τα πιο σημαντικά του συγκροτήματος – ούτως ώστε να αποτραπεί η κατάρρευσή τους τους αμέσως επόμενους μήνες. Η αντοχή τους έχει πλέον φθάσει σε οριακό σημείο, με αποτέλεσμα εάν αφήσουμε τον χρόνο να κυλήσει χωρίς σωστική εκ μέρους του Δημοσίου έστω και πρόχειρη επέμβαση, η αναστύλωσή τους θα έχει την έννοια της επανοικοδομησεώς τους, κάτι που απευχόμεθα για λόγους που είναι προφανείς. Εις επίρρωσιν των ανωτέρω αναφέρω την κατάρρευση του ορόφου του παλιού χανιού / πανδοχείου, καθώς και εκείνη της στέγης του ξυλουργείου / αποθήκης που βρίσκεται απέναντι ακριβώς από το ξενοδοχείο και ανήκει στο ίδιο κτιριακό συγκρότημα με αυτό.

Οφείλω επίσης να αναφέρω πως παρά τις εντολές που εδόθησαν – όπως ανακοινώθηκε στον τύπο – για αυστηρότερη φύλαξη του χώρου, οι λεηλασίες και οι βανδαλισμοί συνεχίζονται: επεσήμανα ήδη προφορικά στα μέλη του Κεντρικού Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων, στις 11 Σεπτεμβρίου, την καταστροφή μέρους της μαρμάρινης κουπαστής ανάμεσα στην πισίνα και το βασιλικό περιβόλι ή την συντριβή μιας μαρμάρινης ζαρντινέρας με το έμβλημα του Γεωργίου Α' - πιθανώς προερχομένης από το πρώτο ανάκτορο, έργο του Τσίλλερ – μπροστά στο διευθυντήριο, που συντελέσθηκαν το χρονικό διάστημα μεταξύ Μαρτίου και Αυγούστου 2003. Την ίδια επίσης περίοδο «αποτελειώθηκε» η πύλη της Βαρυμπόμπης (οι μαρμαρίνοι λαμπάδες της οποίας εξαφανίσθηκαν), καταστροφή που

πιθανώς να σχετίζεται με το έργο της απίστευτα πρόχειρης διαπλάτυνσης της κεντρικής οδού του κτήματος, από την Πύλη ως την διασταύρωση της οδού προς Μπάφι, με το παραγέμισμα με χώμα των χαντακιών (χώμα που ήδη παρασύρει η βροχή) και το ξερίζωμα των ρεικιών στις δύο πλευρές του δρόμου, επίτευγμα όπως μου ειπώθηκε του δασαρχείου. Με την παρούσα επιστολή καταγγέλλω την αποψίλωση – που πραγματοποιήθηκε σταδιακά ΜΕΤΑ τον χαρακτηρισμό – του μικρού φυλακίου των ευζώνων της Φρουράς στην εσωτερική πύλη προς τα ανάκτορα (κτίσμα επί βασιλείας Γεωργίου Α'), από ό,τιδήποτε ξύλινο στοιχείο, πόρτες δηλαδή και παράθυρα μαζί με τις κάσες τους!

Είναι σαφές στον επισκεπτόμενο το Τατόϊ μετά τον Μάρτιο του 2003, ότι το κτήμα είναι στην ουσία αδέσποτο και ότι αυθαιρετεί εις βάρος του – εις βάρος δηλαδή της κοινής μας ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς – όποιος θελήσει, από το δασαρχείο που εκτελεί έργα, χωρίς να υπάρχει μια γενικότερη φιλοσοφία του χώρου και χωρίς μελέτη και προηγούμενο σχέδιο (η μπουλντόζα του είναι ακόμη στους «Βουρλιώτες», πρώην αμπέλι που ανεσκάφη και ισοπεδώθηκε), έως κάποιον ιδιώτη από την Πάτρα που μετέφερε και εγκατέστησε διασπείροντας τες σε ολόκληρο το κτήμα, με το έτσι θέλω - εκατοντάδες κυψέλες μελισσών! Ένα άλλο ζήτημα είναι εκείνο των σκουπιδιών που έχουν κατακλύσει τον χώρο και για τα οποία ουδεμία μέριμνα λαμβάνεται...

Τέλος, ένα ζήτημα όχι λιγότερο σημαντικό κι ακόμη πιο επείγον από τα προηγούμενα, είναι εκείνο της καταγραφής όλων ανεξαιρέτως των φορητών κειμηλίων, ορισμένα από τα οποία είναι έγγραφα, βιβλία, σχέδια ή έργα ζωγραφικής και επομένως είναι εξαιρετικά ευπαθή στο νερό και την υγρασία. Από τον αριθμό και την σημασία τους ασφαλώς θα εξαρτηθεί η νέα χρήση ορισμένων κτιρίων στην περίπτωση που οι υπεύθυνοι του Τατοΐου αποφασίσουν να δημιουργήσουν εκεί, ένα ή περισσότερα, μικρά εξειδικευμένα μουσεία. Στα κειμήλια αυτά περιλαμβάνεται, σε οικτρή κατάσταση, η κλειστή βασιλική άμαξα τελετών (της οποίας η ιστορία είναι γνωστή από το 1870), οι λοιπές άμαξες, και βέβαια τα αυτοκίνητα μελών της βασιλικής οικογενείας και αυτοκίνητα της Αυλής. Σώζεται επίσης ένα τουλάχιστον από τα μικρά παετόνια περιπάτου στο κτήμα, καταπλακωμένο από τα δοκάρια της στέγης στην άνω είσοδο του οινοποιείου.....

Είναι περιττό να προσθέσω ότι τόσο εγώ, ως επί έτη ερευνητής της ιστορίας του κτήματος, όσο και η Ελληνική Εταιρεία βρισκόμαστε στην απόλυτη διάθεση του ΥΠΠΟ για οποιασδήποτε μορφής συνεργασία αφορά στην διάσωση του Τατοΐου. Η Ελληνική Εταιρεία έχει συγκροτήσει επιτροπή από ειδικούς, η οποία έχει ήδη έλθει σε επαφή με υπηρεσίες που ασχολούνται με αντίστοιχα βασιλικά / εθνικά κτήματα στο εξωτερικό και διαθέτουν τεράστια σχετικώς εμπειρία, και η οποία εκπονεί πλήρες σχέδιο διαχείρισης του κτήματος, το οποίο εν καιρώ θα παρουσιασθεί τόσο δημοσίως στην τύπο και το ελληνικό κοινό, όσο και στους υπευθύνους της τύχης του Τατοΐου.

Με τιμή

Κώστας Σταματόπουλος
Γεν. Γραμματέας Ε.Ε.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Για την Προστασία του Περιβάλλοντος
και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Τριπόδων 28, 10558 Αθήνα
Τηλ: +301-3226693, -3225245
Fax: +301-3225240
e-mail: elet@ellinikietairia.gr
www.ellinikietairia.gr

Αθήνα, 5 Σεπτεμβρίου 2003

Υπόψη : ΥΠΠΟ, Γεν. Δ. Αναστήλωση Μουσείων
To the attention of : κας Μουλού

Από : ΒΑΣΩ ΛΥΜΠΕΡΙΔΗ
From :

Αριθμός σελίδων : - -
Number of pages :

Θέμα: Χαρακτηρισμός ή όχι ως μνημείου του κτιριακού συγκροτήματος του
πρώην Βασιλικού Κτήματος στο **Τατόϊ**.
Παράσταση στη συνεδρίαση του Συμβουλίου.

Αγαπητή κα Μουλού,

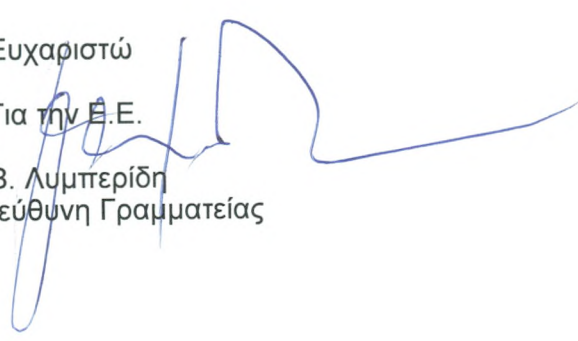
Σε συνέχεια της τηλεφωνικής μας συνομιλίας, σας γνωρίζω ότι ο κ. **ΚΩΣΤΑΣ ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ**, Γεν. Γραμματέας της Εταιρείας και επί χρόνια μελετητής του Τατοΐου, επιθυμεί να παραστεί στη συνεδρίαση του Συμβουλίου κατά την οποία θα συζητηθεί το ως άνω θέμα.

Πληροφορηθήκαμε ότι η συζήτηση του θέματος θα γίνει την Πέμπτη, 11 Σεπτεμβρίου.
Παρακαλώ πολύ να μας επιβεβαιώσετε την ημερομηνία και ώρα της συνάντησης.

Ευχαριστώ

Για την Ε.Ε.

Β. Λυμπερίδη
Υπεύθυνη Γραμματείας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣΤριπόδων 28 Αθήνα 105 58 Τηλ.: 32 25 245, 32 26 693 Fax: 32 25 240
e-mail: mio-ee-env@ath.forthnet.gr

Προς **κυρία Τέτη Χατζηνικολάου**
 Προϊσταμένη ΔΙΛΑΠ
 Υπουργείο Πολιτισμού
 Ερμού 17
 Αθήνα

Αθήνα, 25.6.2003
 Αρ. Πρωτ. 998/ΕΕ

Αγαπητή κυρία Χατζηνικολάου

Με την παρούσα επιστολή η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ για την Προστασία του Περιβάλλοντος και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς εκφράζει την ανησυχία της για την προστασία του πρώην βασιλικού κτήματος Τατοΐου, το οποίο ανήκει πλέον στο Δημόσιο και του οποίου το ενδιαφέρον είναι ιστορικό, αρχιτεκτονικό και περιβαλλοντικό. Στην ιστορική κληρονομιά του Τατοΐου περιλαμβάνονται αρχείο εγγράφων (προσωπικά και μη έγγραφα της βασιλικής οικογένειας, έγγραφα υπηρεσιών, ειδικό αρχείο του κτήματος) λευκώματα φωτογραφιών, μεμονωμένες φωτογραφίες, βιβλία, έργα τέχνης, χάρτες, έπιπλα, εξοπλισμός κτηρίων, είδη ενδύσεως και υπόδησης, άμαξες, αυτοκίνητα, αγροτικά μηχανήματα κ.ά. τα οποία χρήζουν άμεσης προστασίας.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ επομένως ζητά να προχωρήσει το Υπουργείο Πολιτισμού στην άμεση, λεπτομερή και σύμφωνη με όλους τους τύπους καταγραφή του συνόλου των ανωτέρω κειμηλίων με σκοπό την αποφυγή της διαρροής και της διασκορπίσεώς τους, όπως επίσης ζητά την εν συνεχεία αποτελεσματική φύλαξη και προστασία τους.

Σε ό,τι αφορά τη διαφύλαξη των κειμηλίων εκείνων που θα κριθεί ότι δεν ενδιαφέρουν το Κράτος είμαστε βέβαιοι ότι αυτά ενδιαφέρουν φορείς όπως το Εθνικό Ιστορικό Μουσείο, το Μουσείο Μπενάκη, το Ελληνικό Λογοτεχνικό Ιστορικό Αρχείο και η Εταιρεία των Φύλων του Λαού.

Όσο για την ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ προσφέρεται εθελοντικά και υπεύθυνα να συνδράμει στη διαδικασία της καταγραφής και σε ό,τι άλλο της ζητηθεί ώστε να σωθεί το μοναδικό αυτό σύνολο της πρόσφατης ιστορίας μας που αποτελεί το Τατόι.

Με εκτίμηση

Κώστας Καρράς

Κώστας Καρράς

Πρόεδρος Ε.Ε.

30/06 11:02
2103240388
00:00:43
02
OK
STANDARD
ECM

DATE, TIME
FAX NO./NAME
DURATION
PAGE (S)
RESULT
MODE

TIME : 30/06/2003 11:02
NAME : MIDECSD ELL ETAIRIA
FAX : 010-3225240
TEL : 010-3225245

TRANSMISSION VERIFICATION REPORT

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Τριπόδων 28 Αθήνα 105 58 Τηλ.: 32 25 245, 32 26 693 Fax: 32 25 240

e-mail: mio-ee-env@ath.forthnet.gr

Tatou

Αθήνα, Δευτέρα 9 Δεκεμβρίου 2002

Αρ. Πρωτ. 1101/ΕΕ

Προς **κυρία Τέτη Χατζηνικολάου**
Προϊσταμένη Δ/σης Λαϊκού Πολιτισμού
Δ/ση Λαϊκού Πολιτισμού
Ερμού 17
Αθήνα

Αγαπητή κυρία Χατζηνικολάου

Με την ευκαιρία της πρόσφατης απόφασης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και την οριστική απόδοση της πρώην βασιλικής περιουσίας στο Ελληνικό Κράτος θα θέλαμε να επανέλθουμε στο θέμα του χαρακτηρισμού των κτηρίων του κτήματος στο Τατόι.

Το Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς προ διετίας κατέθεσε στην 1^η Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων φάκελο με αποτυπώσεις και φωτογραφίες των κτηρίων, ο οποίος εκπονήθηκε με δαπάνη της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ με σκοπό τη διευκόλυνση και επιτάχυνση της διαδικασίας του χαρακτηρισμού, η οποία δυστυχώς δεν έχει έως σήμερα προχωρήσει.

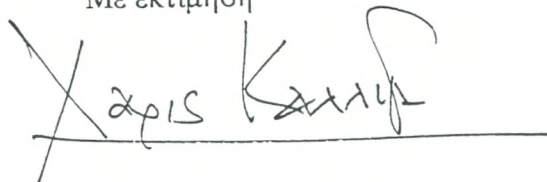
Θεωρούμε ότι με την απόδοση της πρώην βασιλικής περιουσίας στο Ελληνικό Κράτος εκλείπει πλέον κάθε δικαιολογία καθυστέρησης της κήρυξης των κτηρίων και της κεντρικής περιοχής του κτήματος, όπως αυτά έχουν καθορισθεί από την 1^η Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων.

Ευελπιστούμε ότι η Υπηρεσία σας θα φροντίσει ώστε η διαδικασία να προχωρήσει και σε σύντομο χρονικό διάστημα το Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων να συνεδριάσει και να κηρύξει διατηρητέο το σημαντικό αυτό ιστορικό, αρχιτεκτονικό και περιβαλλοντικό σύνολο στο Τατόι. Η κατάσταση εξάλλου των

κτηρίων αλλά και του περιεχομένου τους κάνει επιτακτική την ανάγκη προστασίας τους.

Παρακαλούμε να μας ενημερώσετε σχετικά με τις ενέργειές σας.

Με εκτίμηση

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'Χάρις Καλλιγά', is written over a horizontal line. The signature is fluid and cursive.

Χάρις Καλλιγά

Πρόεδρος του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς

Κοινοποίηση

- Κυρία Α Μενδώνη
Γενική Γραμματέα ΥΠΠΟ
- κυρία Ν. Ζαμενοπούλου
Προϊσταμένη 1^{ης} Εφορείας Νεωτέρων Μνημείων

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Τριπόδων 28 Αθήνα 105 58 Τηλ.: 32 25 245, 32 26 693 Fax: 32 25 240
e-mail: mio-ee-env@ath.forthnet.gr

Αθήνα, Δευτέρα 9 Δεκεμβρίου 2002
Αρ. Πρωτ. 4153/ΕΕ

Προς κυρία Λίνα Μενδώνη
Γενική Γραμματέα Υπουργείου Πολιτισμού
Υπουργείο Πολιτισμού
Μπουμπουλίνας 20-22
Αθήνα

Αγαπητή κυρία Μενδώνη

Με την παρούσα επιστολή η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ για την Προστασία του Περιβάλλοντος και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς εκφράζει την ανησυχία της για την προστασία του πρώην βασιλικού κτήματος Τατοΐου, το οποίο πρόσφατα αποδόθηκε στο Δημόσιο και του οποίου το ενδιαφέρον είναι ιστορικό, αρχιτεκτονικό και περιβαλλοντικό. Στην ιστορική κληρονομιά του Τατοΐου περιλαμβάνονται αρχείο εγγράφων (προσωπικά και μη έγγραφα της βασιλικής οικογένειας, έγγραφα υπηρεσιών, ειδικό αρχείο του κτήματος) λευκώματα φωτογραφιών, μεμονωμένες φωτογραφίες, βιβλία, έργα τέχνης, χάρτες, έπιπλα, εξοπλισμός κτηρίων, είδη ενδύσεως και υπόδησης, άμαξες, αυτοκίνητα, αγροτικά μηχανήματα κ.ά. Αντιλαμβανόμαστε ότι το αρχειακό υλικό θα περιέλθει στο Γενικό Αρχείο του Κράτους, του οποίου οι συνθήκες φύλαξης και προστασίας πολύ απέχουν από το να είναι ιδανικές. Επίσης, στο Τατόι περιλαμβάνεται το σύνολο των κτηρίων στον οποίον την κήρυξη ως διατηρητέων προτείνουμε να προβεί χωρίς άλλη καθυστέρηση το Υπουργείο Πολιτισμού (επισυνάπτεται επιστολή προς τη Διεύθυνση Λαϊκού Πολιτισμού για την κήρυξη του κτηριακού συγκροτήματος).

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ επομένως ζητά να προχωρήσει το ΥΠΠΟ στην άμεση, λεπτομερή και σύμφωνη με όλους τους τύπους καταγραφή του συνόλου των ανωτέρω κειμηλίων με σκοπό την αποφυγή της διαρροής και της διασκορπίσεώς τους, όπως επίσης ζητά την εν συνεχεία αποτελεσματική φύλαξη και προστασία τους.

Σε ό,τι αφορά τη διαφύλαξη των κειμηλίων εκείνων που θα κριθεί ότι δεν ενδιαφέρουν το Κράτος είμαστε βέβαιοι ότι αυτά ενδιαφέρουν φορείς όπως το Εθνικό Ιστορικό Μουσείο, το Μουσείο Μπενάκη και το Ελληνικό Λογοτεχνικό Ιστορικό Αρχείο.

Όσο για την ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ προσφέρεται εθελοντικά και υπεύθυνα να συνδράμει στη διαδικασία της καταγραφής και σε ό,τι άλλο της ζητηθεί ώστε να σωθεί το μοναδικό αυτό σύνολο της πρόσφατης ιστορίας μας που αποτελεί το Τατόι.

Με εκτίμηση

Κώστας Καρράς

Κώστας Καρράς

Πρόεδρος Ε.Ε.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Τριπόδων 28 Αθήνα 105 58 Τηλ.: 32 25 245, 32 26 693 Fax: 32 25 240
e-mail: mio-ee-env@ath.forthnet.gr

Τατιά

Κύριο Α. Ξενάκη
Διεύθυνση Αναστήλωσης Νεωτέρων Μνημείων
Υπουργείο Πολιτισμού
Ερμού 17
Αθήνα

Αθήνα, 3 Μαΐου 2001

Αρ. Πρωτ.: ~~352~~ / Ε.Ε.

Αγαπητέ κύριε Ξενάκη,

Η Ελληνική Εταιρεία έχει συμπεριλάβει στα προγράμματα προστασίας της αρχιτεκτονικής μας κληρονομιάς τα κτίρια του βασιλικού κτήματος Τατοΐου. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται η προσπάθεια χαρακτηρισμού τους ως ιστορικών διατηρητέων μνημείων. Η ΕΕ έχει ήδη προχωρήσει στην αποτύπωση του μεγαλύτερου μέρους των κτιριακών εγκαταστάσεων του κτήματος και καταθέσει το σχετικό τεύχος στην 1η Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων, ώστε να διευκολύνει και επιταχύνει τις διαδικασίες χαρακτηρισμού.

Παρατηρήθηκε, επίσης, προς την 1η Εφορεία ότι το ανωτέρω τεύχος δεν περιελάμβανε μικρό αριθμό δευτερευόντων πλην σημαντικών μνημείων που και αυτά θα έπρεπε να περιληφθούν στον κατάλογο προστατευομένων κτιρίων του Τατοΐου.

Με το παρόν σημείωμα σας ενημερώνουμε για τις μέχρι τώρα ενέργειές μας και παρακαλούμε να μεριμνήσετε για την ολοκλήρωση της πρωτοβουλίας μας.

Με εκτίμηση

Κώστας Σταματόπουλος

Γενικός Γραμματέας
της Ε.Ε.

Κοινοποίηση:

- ✓ - Κυρία Τέτη Χατζηνικολάου
- Προϊσταμένη Δ/σης Λαϊκού Πολιτισμού
- Ερμού 17
- Αθήνα

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

A) ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΤΑΤΟΪΟΥ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΜΕ ΤΙΣ ΑΠΟΤΥΠΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ

- Ανάκτορα
- Υπασπιστήριο
- Κτίριο Προσωπικού
- Οικία Sturm
- Οικία Φροντιστή
- Οικία Αρχικηπουρού
- Τηλεπικοινωνίες
- Στρατώνες
- Μαγειρεία
- Βοηθεί Οδηγών – Garage
- Οικία Αξιωματικών
- Διευθυντήριο
- Δασονομείο
- Φυλάκιο
- Γεννήτρια ηλεκτρικού ρεύματος
- Οικία Δασοφύλακα
- Μαυσωλείο
- Ναός Αναστάσεως και Προφήτης Ηλίας
- Φυλάκιο Φρουράς Τάφων
- Ξενοδοχείο
- Α' Συγκρότημα Εργατοκατοικιών
- Β' Συγκρότημα Εργατοκατοικιών
- Γ' Συγκρότημα Εργατοκατοικιών
- Εργαστήριο κατοικιών
- Θερμοκήπιο
- Συγκρότημα Ξυλουργείου-Σιδηρουργείου
- Εστιατόριο προσωπικού
- Αστυνομικό Τμήμα
- Πρατήριο Καυσίμων
- Παλαιός Στάβλος
- Ιπποστάσιο
- Βουστάσιο
- Χοιροστάσιο
- Γαλακτοκομείο
- Βουτυροκομείο
- Οινοποιείο-Εμφιαλωτήριο
- Ελαιοτριβείο
- Υπαίθριες κατασκευές

**B) ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΤΑΤΟΪΟΥ
ΠΟΥ ΔΕΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΜΕ ΤΙΣ ΑΠΟΤΥΠΩΣΕΙΣ
ΚΑΙ ΤΙΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ**

- Παλαιόπυργος
- Μεγάλη γέφυρα
- Δύο γέφυρες της διαδρομής προς την «Κιθάρα»
- Η στέρνα και η τεχνητή σπηλιά στη θέση «Χήνες»
- Η τεχνητή λίμνη «Κιθάρα»
- Το φυλάκιο προς την «Κιθάρα» (όρια του κτήματος)
- Σταθμός Χωροφυλακής
- Σιδηροδρομικός σταθμός Δεκελείας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Τριπόδων 28 Αθήνα 105 58 Τηλ.: 32 25 245, 32 26 693 Fax: 32 25 240
e-mail: mio-ee-env@ath.forthnet.gr

Τατοΐο

Αθήνα, 6 Απριλίου 2001
Αρ. Πρωτ. : 297 / Ε.Ε.

Προς την 1η Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων
Υπόψη κας Ζαμενοπούλου
Λυσίου και Κλεψύδρας 1
10556 Αθήνα

Κυρία Έφορε,

Μόλις πληροφορηθήκαμε ότι ο φάκελλος Τατοΐου τον οποίον απέστειλε η Εφορεία σας στο Υπουργείο Πολιτισμού, περιορίζεται στην εργασία που εκπονήθηκε από τον κ. Καβαλίνη. Δεν συμπεριελήφθησαν επομένως τα εξής 8 (οκτώ) σημαντικά κτίσματα:

1. Την «μεγάλη γέφυρα» προς την πύλη της Βαρυμπόμπης, με το πέτρινο ανάγλυφο έμβλημα του Γεωργίου Α' (1876).
2. Τις δύο γέφυρες με τα βασιλικά εμβλήματα στον δρόμο προς την Κιθάρα. (1877)
3. Την τεχνητή λίμνη και σπηλιά στη θέση Χήνες στον δρόμο προς την Κιθάρα. (1877).
4. Την τεχνητή λίμνη Κιθάρα (1877).
5. Το φυλάκιο, στα δυτικά όρια της βασιλικού κτήματος προς την Κιθάρα (1937).
6. Τον σταθμό Χωροφυλακής στην διασταύρωση της λεωφόρου Δεκελείας με την οδό Τατοΐου, στην Βαρυμπόμπη. Πρόκειται για κτίσμα της δεκαετίας του 1890 και βρίσκεται έξω από τα όρια της περιοχής που προτείνεται να προστατευθεί.
7. Τον σιδηροδρομικό σταθμό Δεκελείας. (Πρώτη δεκαετία του 20ού αι.)
8. Τον «Παλαιόπυργο», πύργο της περιόδου της Τουρκοκρατίας, μέσα στο πευκοδάσος στα ανατολικά του οικισμού, ο οποίος στους χάρτες του 19ου αι. φέρεται ως «μεσαιωνικός».

Δεδομένου ότι ο φάκελος «Τατοΐου» προωθείται ήδη στο Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων, θα θέλαμε κυρία Έφορε να γνωρίζουμε ποιες ενέργειες προτίθεται η Εφορεία να αναλάβει άμεσα, προκειμένου να περιληφθούν σ' αυτήν τα ανωτέρω κτίσματα.

Μετά τιμής

Κώστας Σταματόπουλος
Γενικός Γραμματέας

Υ.Γ. Προς διευκόλυνση της διαδικασίας έχομε ήδη αποστείλει στο ΥΠΠΟ φωτογραφίες:
α) της «μεγάλης γέφυρας», β) του σταθμού Χωροφυλακής της Βαρυμπόμπης και
γ) του «Παλαιόπυργου».

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Τριπόδων 28 Αθήνα 105 58 Τηλ.: 32 25 245, 32 26 693 Fax: 32 25 240
e-mail: mio-ee-env@ath.forthnet.gr

Αθήνα, 7 Φεβρουαρίου 2001

Αρ. Πρωτ.: 100 / Ε.Ε.

Αξιότιμο κύριο Ευάγγελο Βενιζέλο
Υπουργό Πολιτισμού
Υπουργείο Πολιτισμού
Μπουμπουλίνας 20
10682 Αθήνα

Κύριε Υπουργέ,

Από την επομένη σχεδόν του καταστρεπτικού σεισμού της 7ης Σεπτεμβρίου 1999, η «Ελληνική Εταιρεία για την Προστασία του Περιβάλλοντος και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς», καταπιείσθηκε, μεταξύ άλλων πολλών επειγόντων θεμάτων, και με το ζήτημα της προστασίας του κτήματος Τατοΐου.

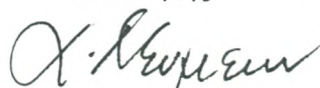
Και σ' αυτή την περίπτωση, αυτό που ενδιαφέρει την Ελληνική Εταιρεία, όπως επίσης και όλους εκείνους που αγωνίζονται για τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής στην πολύπαθη Αθήνα, είναι η αποτελεσματική προστασία του εναπομείναντος περιεσπασμένου πρασίνου γύρω από την πρωτεύουσα, το ωραιότερο τμήμα του οποίου είναι αναμφίβολα το δάσος Τατοΐου, όπως επίσης και η διάσωση όλων των τεκμηρίων της εθνικής και πολιτιστικής μας ιστορίας και παράδοσης χωρίς διακρίσεις, μεροληψίες και αποκλεισμούς. Όπως επίσης την ενδιαφέρει -καθώς άλλωστε και όλους τους Έλληνες πολίτες- η λήψη των απαραίτητων μέτρων, ώστε να αποφευχθεί η επανάληψη των πρόσφατων βανδαλισμών στο βασιλικό κοιμητήριο, το οποίο είναι, όπως κάθε κοιμητήριο, χώρος ιερός, αλλά και επιπλέον, λόγω της ταυτότητας των ενταφιασθέντων σ' αυτό, και τόπος ιδιόζουσας ιστορικής σημασίας. Ως τέτοιον, η Πολιτεία οφείλει να τον περιφρουρεί και να τον προστατεύει επαρκώς, όπως συμβαίνει άλλωστε σε αντίστοιχες περιπτώσεις σ' ολόκληρο τον κόσμο.

Ο σεισμός του 1999, μετέτρεψε σε ερείπια τα επί δεκαετίες εγκαταλειμμένα κτίρια του Τατοΐου, ορισμένα από τα οποία, όπως π.χ. το οινοποιείο, το βουτυροκομείο, τα παλαιότερα εργατόσπιτα, και το μικρό ξενοδοχείο είναι κτίρια εξαιρετικά ενδιαφέροντα από την άποψη της αρχιτεκτονικής, και άλλα, όπως λ.χ. το υπασπιστήριο, αξίζει επίσης να διασωθούν επειδή διαδραματίστηκαν σ' αυτά σημαντικά γεγονότα της πρόσφατης ιστορίας μας.

Η Ελληνική Εταιρεία κινήθηκε ταχύτατα προς δύο κατευθύνσεις. Η πρώτη ήταν η ανάθεση σε συνεργάτη αρχιτέκτονα-αναστηλωτή της πρόχειρης αρχιτεκτονικής αποτύπωσης του συνόλου των κτιρίων του κεντρικού πυρήνα του κτήματος (πλην της βασιλικής επαύλεως, με την αρχιτεκτονική της οποίας ασχολείται από καιρό μια καθηγήτρια του Πολυτεχνείου) και η δεύτερη, η υποβολή της σχετικής αίτησης στην Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων, ώστε να κινηθεί η διαδικασία του χαρακτηρισμού των κτιρίων του κτήματος ως διατηρητέων από το ΥΠΠΟ. Η εργασία των αποτυπώσεων περατώθηκε και το σχετικό τεύχος που προέκυψε, παραδόθηκε, ήδη από το τέλος του περασμένου έτους, στα χέρια της Εφορείας Νεωτέρων με σκοπό τη διευκόλυνση και την επιτάχυνση του έργου της.

Είμαστε βέβαιοι, κύριε Υπουργέ, ότι θα εκτιμήσετε την πρωτοβουλία μας. Αναμένουμε δε την εκδήλωση και του δικού σας προσωπικού ενδιαφέροντος, ώστε να ολοκληρωθεί αποτελεσματικά η αναληφθείσα προσπάθεια, θεωρώντας περιττό να προσθέσουμε πως είμαστε στη διάθεσή σας και για το ζήτημα αυτό όπως και για κάθε άλλο που αφορά στην προστασία όλων αδιακρίτως των πολύτιμων στοιχείων που συνθέτουν την εθνική μας ιστορία και παράδοση.

Μετά τιμής

Ανδρέας Ν. Συμεών

Α' Αντιπρόεδρος

Πρόεδρος του Ειδικού Συμβουλίου
Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς της Ε.Ε.

- Κοινοποίηση:

Κύριο

Μιχάλη Χρυσοχοϊδη

Υπουργό Δημοσίας Τάξης

Υπουργείο Δημόσιας Τάξης

Π. Κανελλοπούλου 4

10177 Αθήνα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Τριπόδων 28 Αθήνα 105 58 Τηλ.: 32 25 245, 32 26 693 Fax: 32 25 240
e-mail: mio-ee-env@ath.forthnet.gr

Tarbi

Αθήνα, 1 Φεβρουαρίου 2001
Αριθ. Πρωτ : 81 / Ε.Ε.

Κύριο
Μιχάλη Χρυσοχοϊδη
Υπουργό Δημόσιας Τάξης
Υπουργείο Δημόσιας Τάξης
Π. Κανελλοπούλου 4
10177 Αθήνα

Κύριε Υπουργέ,

Η Ελληνική Εταιρεία Προστασίας του Περιβάλλοντος και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, με σχεδόν τριαντακονταετή δράση πάνω σε θέματα προστασίας τόσο του φυσικού όσο και του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και εν γένει όλων των διαστάσεων της πολιτιστικής φυσιογνωμίας του τόπου μας, έχει καταπιαστεί εδώ και καιρό με την προστασία του κτήματος Τατοΐου, το οποίο, όπως είναι αυτονόητο, συγκεντρώνει ενδιαφέρον περιβαλλοντικό, φυσιολατρικό, αρχιτεκτονικό και ιστορικό. Έχει, μεταξύ άλλων, εκπονήσει την αρχιτεκτονική αποτύπωση του συνόλου σχεδόν των κτιρίων του και συνεργάζεται με την Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων του ΥΠΠΟ για τον χαρακτηρισμό τους ως διατηρητέων. Αυτονόητο θεωρούμε επίσης ότι το Κράτος, και με την πρόσθετη ιδιότητα του ιδιοκτήτη, έχει αυξημένη ευθύνη να μεριμνά για τη συντήρηση και τη σωστή διαχείριση του κτήματος.

Με αφορμή τους πρόσφατους βανδαλισμούς στο βασιλικό κοιμητήριο, τους οποίους ομόφωνα κατεδίκασε το σύνολο του πολιτικού κόσμου και η κοινή γνώμη και οι οποίοι διεθνώς εξέθεσαν την χώρα μας, η Ελληνική Εταιρεία ζητά από σας, κύριε Υπουργέ, και από το υπουργείο Δημόσιας Τάξης, να ληφθούν τα αναγκαία και στοιχειώδη εκείνα μέτρα που θα διασφαλίσουν στο εξής την επαρκή προστασία του κτήματος, ειδικότερα μάλιστα του χώρου του κοιμητηρίου και τα οποία θεωρούνται αυτονόητα σε οποιαδήποτε ευρωπαϊκή - και όχι μόνον - χώρα. Και αυτά είναι: α) να απομακρυνθούν οι δύο πίστες moto-cross που, εντελώς παράλογα, παραχωρήθηκαν μέσα στο κτήμα και, μέχρι να γίνει αυτό, να απαγορευτεί η διέλευση των moto-cross, τουλάχιστον από τον λόφο του κοιμητηρίου, και β) να ανασυσταθεί το φυλάκιο των τάφων (το κτίριο του φυλακίου υφίσταται, μολονότι ερειπωμένο) και να επανδρωθεί από άνδρες της Αστυνομίας, ώστε ο χώρος του κοιμητηρίου, φρουρούμενος, να προστατεύεται στο εξής αποτελεσματικά.

Με τιμή,

A. N. Συμεών

Πρόεδρος του Ειδικού Συμβουλίου
Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς της Ε.Ε.

- Κοινοποίηση:
Κύριο Ευάγγελο Βενιζέλο
Υπουργό Πολιτισμού
Υπουργείο Πολιτισμού
Μπουμπουλίνας 20
10682 Αθήνα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Τριπόδων 28 Αθήνα 105 58 Τηλ.: 32 25 245, 32 26 693 Fax: 32 25 240
e-mail: mio-ee-env@ath.forthnet.gr

Αθήνα, 21 Δεκεμβρίου 2000

Αρ. Πρωτ. : 1091 / Ε.Ε.

Προς την 1η Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων
Υπόψη κας Ζαμενοπούλου
Λυσίου και Κλεψύδρας 1
10556 Αθήνα

Κυρία Έφορε,

Με το παρόν συνοδευτικό σημείωμα σας παραδίδουμε το τεύχος των αποτυπώσεων των κτιρίων του βασιλικού κτήματος Τατοΐου, το οποίο εκπόνησε ο αρχιτέκτων κ. Ιάσων Καβαλλίνης, για λογαριασμό και με πρωτοβουλία της Ελληνικής Εταιρείας για την Προστασία του Περιβάλλοντος και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Η αξιολογή αυτή εργασία ασφαλώς διευκολύνει και επιταχύνει την διαδικασία του χαρακτηρισμού των κτιρίων αυτών από πλευράς της Εφορείας Νεωτέρων στην οποία υπάγονται και του Υπουργείου Πολιτισμού. Υπενθυμίζουμε πως ο χαρακτηρισμός θα πρέπει να καλύψει ολόκληρη την κεντρική περιοχή του κτήματος, τα όρια της οποίας έχουν ήδη επισημανθεί.

Δεν περιελήφθησαν ωστόσο στην εργασία του κ. Καβαλλίνης, ο «Παλαιόπυργος» (πύργος της περιόδου της Τουρκοκρατίας, στα ανατολικά του οικισμού), η «μεγάλη γέφυρα» (1876) προς την μεριά της πύλης της Βαρυμπόμπης, καθώς και οι δύο γέφυρες (1877), η στέρνα με την τεχνητή σπηλιά (1876) στη θέση «Χήνες», και γενικώς ολόκληρη η διαδρομή από την δημοσιά έως την Κιθάρρα (1876/77), τέλος δε η τεχνητή αυτή λίμνη, και το φυλάκιο κοντά σ' αυτήν, στα όρια του κτήματος. Το σύνολο των κτισμάτων αυτών πρέπει επίσης να κηρυχθούν διατηρητέα.

Είναι δε περιττό να επαναλάβουμε κυρία Έφορε, ότι παραμένουμε στην διάθεσή σας για οποιαδήποτε συνεργασία διευκολύνει το έργο σας.

Μετά τιμής

Κώστας Σταματόπουλος
Γενικός Γραμματέας

Tarbi

1η ΕΦΟΡ. ΝΕΛΤ. ΜΑΗΜΕΙΩΝ
ΑΡ. ΠΡΩΤ. 3078
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 28.12.00
ΧΡΕΩΣΗ:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Τριπόδων 28 Αθήνα 105 58 Τηλ.: 32 25 245, 32 26 693 Fax: 32 25 240
e-mail: mio-ee-env@ath.forthnet.gr

Αθήνα, 6 Σεπτεμβρίου 2000
Αρ. Πρωτ. : 701 / Ε.Ε.

Προς την 1η Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων
Υπόψη κας Ζαμενοπούλου
Λυσίου και Κλεψύδρας 1
10556 Αθήνα

Θέμα: Χαρακτηρισμός των κτιρίων του βασιλικού κτήματος Τατοΐου.

Κύριοι,

Υποβάλλουμε στην υπηρεσία σας αίτηση χαρακτηρισμού ως διατηρητέων του συνόλου των κτιρίων του κτήματος Τατοΐου. Η αίτησή μας συνοδεύεται από το πρώτο μέρος της εργασίας που αφορά στην σχεδίαση – προκαταρκτική αποτύπωση των κτιρίων αυτών, την οποία εκπόνησε για λογαριασμό της Ελληνικής Εταιρείας ο αρχιτέκτων κ. Ιάσων Καβαλίνης, με την ελπίδα ότι θα βοηθήσει στην διαδικασία του χαρακτηρισμού. Η εργασία αυτή που σας κατατίθεται επισυναπτόμενη περιλαμβάνει τα κτίρια διοίκησης καθώς και εκείνα των αγροτικών λειτουργιών του κτήματος Τατοΐου. Το επόμενο τεύχος, που θα παραδοθεί μέσα στους δύο προσεχείς μήνες, θα περιλαμβάνει και τις λοιπές κτιριακές ενότητες, καθώς και τα αξιόλογα κτιστά στοιχεία οδοποιίας (γέφυρες κλπ.) και αρχιτεκτονικής τοπίου. Προσβλέπουμε τέλος στην συνηγορία σας προς το Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων, για τον χαρακτηρισμό της ευρύτερης περιοχής σε τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και υψηλού ιστορικού ενδιαφέροντος.

Ο Πρόεδρος

Καθ. Μ. Σκούλλος

Συνημμένα:

1. Φάκελος μελέτης απετύπωσης κτιριακών εγκαταστάσεων βασιλικού κτήματος Τατοΐου.
2. Τοπογραφικός χάρτης κτήματος Τατοΐου.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Τριπόδων 28 Αθήνα 105 58 Τηλ.: 32 25 245, 32 26 693 Fax: 32 25 240
e-mail: mio-ee-env@ath.forthnet.gr

Αθήνα, 23 Νοεμβρίου 1999

Αριθ. Πρωτ. :1334 / Ε.Ε.

Προς την
Αυτής Μεγαλειότητα την
Βασίλισσα της Ισπανίας
Μαδρίτη

Μεγαλειότης,
Μεγαλειότης,

Όταν πριν από αρκετά χρόνια είχα την εξαιρετική τιμή να με συστήσει σε Εσάς ο Avocado Agnelli, κατά την διάρκεια του Bilderberg Meeting που είχε οργανωθεί στην νήσο La Toja, με είχατε ρωτήσει για μία σειρά από περιβαλλοντικά και πολιτιστικά θέματα με τα οποία ασχολείται η Ελληνική οργάνωση, της οποίας προεδρεύω.

Στο επισυναπτόμενο έντυπο που εκδόθηκε με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 25 ετών από την ίδρυσή της, αναφέρεται το κυριότερο έργο της.

Προσφάτως, η «Ελληνική Εταιρεία», προκειμένου να συγκεντρώσει χρήματα για την συνέχιση του έργου της, διοργάνωσε μία μεγάλη δημοπρασία στο Μουσείο Μπενάκη με την σύμπραξη του οίκου Christie's. Η Α.Ε. ο Πρέσβης Σας στη Ελλάδα, μας υπέδειξε ότι πιθανόν θα Σας ενδιέφερε να δείτε τον σχετικό κατάλογο, τον οποίο με ιδιαίτερη ευχαρίστηση Σας στέλνω.

Παραλλήλως, θα ήθελα να Σας ενημερώσω ότι η Ελληνική Εταιρεία, με τα πολύ περιορισμένα μέσα που διαθέτει, ανέλαβε με πρωτοβουλία της την καταγραφή και αρχιτεκτονική αποτύπωση όλων των σημαντικών κτισμάτων (περί τα τριάντα δύο) του Βασιλικού Κτήματος Τατοΐου που έχουν υποστεί ζημιές από τους πρόσφατους σεισμούς. Θεωρούμε ότι τα κτίσματα αυτά συνδυάζουν αρχιτεκτονικό και ιστορικό ενδιαφέρον και ελπίζουμε η εργασία που αναλάβαμε να ενισχυθεί, και μέσω αυτής, να βρεθεί τρόπος να συντηρηθούν και αποκατασταθούν τα σχετικά κτίρια και όλος ο ιδιαίτερα αξιόλογος περιβάλλον χώρος.

Είμαι πρόθυμος να παράσχω οποιαδήποτε άλλη συμπληρωματική πληροφορία.

Με ιδιαίτερη τιμή
διατελώ

Ο Πρόεδρος της Ε.Ε.

Μιχαήλ Σκούλλος
Καθ. Μιχαήλ Σκούλλος, D. Sc., Ph.D.

Επίτιμος Πρόεδρος του
European Environmental Bureau (EEB)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Τριπόδων 28 Αθήνα 105 58 Τηλ.: 32 25 245, 32 26 693 Fax: 32 25 240
e-mail: mio-ee-env@ath.forthnet.gr

Αθήνα, 10 Φεβρουαρίου 2000
Αριθ. Πρωτ. : 165 / Ε.Ε.

Προς την
Αυτής Μεγαλειότητα την
Βασίλισσα της Ισπανίας
Μαδρίτη

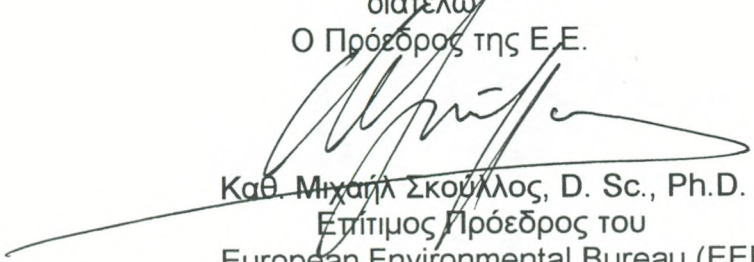
Μεγαλειότης,

Ευχαριστώ θερμά για την απάντησή σας της 17.12.99 προς την
επιστολή μου της 23.11.99.

Σε συνέχεια των ενεργειών μας έχω την τιμή να Σας αποστείλω ως
πρώτο δείγμα της εργασίας αποτύπωσης των κτιρίων του κτήματος Τατοΐου
την Μεταπτυχιακή Διπλωματική εργασία του αρχιτέκτονος κ. Ιάσονος
Καβαλλίνη η οποία αφορά μόνο στην αποκατάσταση του κτιρίου του
Οινοποιείου. Την εργασία συνοδεύει και επιστολή του. Η εργασία που έχει
αναληφθεί στον κ. Καβαλλίνη από την Ελληνική Εταιρεία περιλαμβάνει την
καταγραφή του συνόλου των κτιρίων του κτήματος Τατοΐου.

Επί των αποτελεσμάτων θα Σας κρατήσω ενήμερη.

Με ιδιαίτερη τμή
διατελώ
Ο Πρόεδρος της Ε.Ε.

Καθ. Μιχαήλ Σκούλλος, D. Sc., Ph.D.
Επίτιμος Πρόεδρος του
European Environmental Bureau (EEB)

LA ZARZUELA
MADRID

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Αρ. Πρωτ 7

Ημερομηνία

7.1.00

Φακ Τατᾶ

Μαδρίτη 17 Δεκεμβρίου 1999

Αξιότιμον Καθηγητήν
Κύριον Μιχαήλ Σκούλλον
Προέδρον τῆς Ελληνικῆς Εταιρείας Προστασίας
τοῦ Περιβάλλοντος καί τῆς Πολιτιστικῆς Κληρονομίας
Τριπόδων 28
10558 ΑΘΗΝΑΣ

Κύριε Καθηγητά,

Σάς ευχαριστώ πολύ γιά τήν ἀπό 23ης παρελθόντος μηνός ἐπιστολήν σας τήν ὁποίαν ἐδιάβασα μετὰ τοῦ προσήκοντος ἐνδιαφέροντος. Ἐπίσης θερμότατα ευχαριστώ διὰ τήν ἀποστολήν τοῦ ἐντύπου πού ἐκδόθηκε ἐπ' ευκαιρία τῆς 25ετίας τῆς ἰδρύσεως τῆς "Ελληνικῆς Ἐταιρείας".

Τόν κατάλογον πού εἶχατε τήν καλωσύνην νά μοῦ στείλετε τῆς δημοπρασίας θά παρακολουθήσω μέ ἐνδιαφέρον. Σάς ευχαριστώ πολύ.

Σάς συγχαίρω ἐπίσης διὰ τήν πρωτοβουλίαν σας νά ἀναλάβετε τήν καταγραφή καί ἀρχιτεκτονική ἀποτύπωση τῶν σημαντικῶν κτισμάτων τοῦ Τατοῖου πού ἔχουν υποστεί ζημιές ἐξ αἰτίας τῶν προσφάτων σεισμών. Θά παρακολουθήσω μέ ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον αὐτήν τήν σημαντικήν ἐργασίαν καί τρέφω τήν ἐλπίδα ὅτι οἱ προσπάθειές σας θά ἔχουν μεγάλην ἐπιτυχίαν.

Μέ φιλικούς χαιρετισμούς

Σοφία Β.